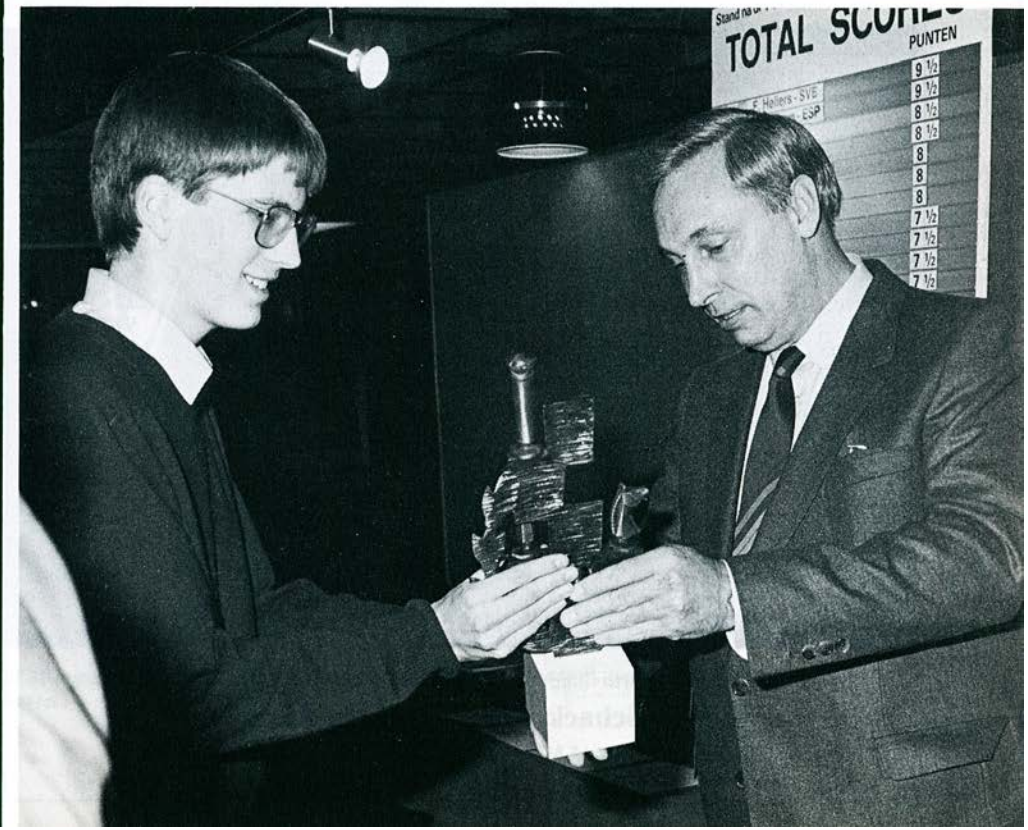
Tidskrift för SCHACK

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

2

Årgång 91 • Februari • 1985

TfS TIDSKRIFT för SCHACK

Officiellt organ och medlemsblad
för Sveriges Schackförbund
Box 7123, 402 33 Göteborg
Postgiro 60 46 34-6 Bankgiro 424-0131

Ägare	Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus. Tel. 011-16 55 59.
Kansli:	Rainer Mathiesen, Brännkyrkagatan 71, 117 23 Stockholm, 08-58 29 90.
Redaktör och ansvarig utgivare	Lars Göran Ribeck, Nyebrogatan 5 J, 441 34 Alingsås, 0322-373 23.
Prenumeration	Håkan Olsén, tel. 031-44 26 17
Redaktion:	Håkan Olsén, Ove Kinnmark, 031-47 74 08, Lennart Hansson, 08-30 63 16, Michael Wiedenkeller, 08-742 61 17, Bo Plato, 0451-128 50, Sthig Jonasson, 018-10 64 13
Juniorfrågor	Lars Åke Karlgren, Box 126, 452 01 Strömstad, 0526-136 09, Lars Bäckström, Sveriges Schackförbund, 08-84 89 20.
Prenumerationspris 1985	inom Europa kr. 110:-, utom Europa $ 13:-.

INNEHÅLL

Junior-EM	51	Allsvenskan	85
Kommande turneringar	60	Rilton	87
Damsubzonturnering	60	Pula-festivalen	87
SM-inbjudan	61	Hallsberg	88
Cs-rapport	64	VM-kval Gausdal	89
Inbjudan Öppna SM och JSM	65	Studier	90
VM-matchen	66	Problem	92
SCHACKjunioren	71	**Manuskript och annonser till TfS/3 senast den 20/3.**	

Omslagsbilden: Ferdinand Hellers får segerpriset i Junior-EM.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Taimanow: Königsindisch bis Altindisch	i	247 s	67:-
Bönsch: Schachlehre	i	438 s	106:-
Estrin: Drei offene Eröffnungen (Löpar-ungerskt-Ponziani)	h	79 s	44:-
Bücker: Die neuen Gambits	h	46 s	32:-
Bücker: Geschlossener Sizilianer I	h	46 s	32:-
Bücker: Geschlossener Sizilianer II	h	46 s	32:-
Konikowski: Damen-Indisch I. Petrosjan system	h	64 s	40:-
Konikowski: Damen-Indisch II. Petrosjan System	h	59 s	40:-
Watson: Play the French	h	212 s	94:-
Florian: Defence & Counter Attack	i	97 s	109:-
Levy/O'Conell: Instant Chess	h	76 s	62:-
Chandler: Tournament Chess vol 13	h	1121 p	157:-
Sosonko m fl: New in Chess, 1/1984 A (1983 + t.o.m. april-84)	i	506 s	199:-
Botvinnik: Half a Century of Chess	h	271 s	126:-
Littlewood: Chess Tactics	h	137 s	125:-
Treppner: Amüsantes Schachleben	h	72 s	32:-
Hajenius: Garri Kasparov. Sein Weg zum Erfolg	h	220 s	121:-
Karpov: Chess at the Top 1979-1984	h	193 s	94:-
Reinfeld: Colles Chess Masterpieces	h	92 s	49:-
Botwinnik m fl: Moskau 1982	h	100 s	60:-
Giöbel: Problem och profiler i svenskt schackliv	h	136 s	80:-

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet!
Ring eller skriv till oss och begär upplysningar!

Moms och porto tillkommer. Snabba leveransr. Begär prislista!

Skånes Schackförlag AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Ordertelefon: 040/16 28 61, 15 45 03
Postgiro: Svenskt 63 19 45-3. Norskt 1 99 24 52. Finskt 11 21 19-5

Gösta Svenn

Ferdinand Hellers Europamästare

Jämn lunk vinner i längden

Det är fyra år sedan Ralf Åkesson vann Junior-EM i Groningen i suverän staketbyggarstil (7 raka i början!). Ralf tog till slut makalösa 11,5 av 13 och erövrade titeln helt otippad. I årets mästerskap, 84-85, upprepar sig historien, Sverige vinner igen. Ferdinand Hellers blir Europamästare efter att ha byggt sitt speciella staket: vinst, remi, vinst, remi ända upp till nionde ronden och han vinner lika överraskande som Ralf.

Nej, det måste vara ännu mer överraskande, Ralf hade åtminstone ett litet Elotal (2230) den gången för fyra år sedan. Ferdinand hade inget, hans enda egentliga internationella turneringserfarenhet härrörde sig från Rilton 83-84 och sjundeplatsen i Kadett-VM 1984. Och så vinner han EM fem år för tidigt — han fyllde blott 16 i januari!

Lika säkert som att gatorna i Sverige strax före jul är ett myllrande kaos av desperata människor som flänger hit och dit på jakt efter julklappar, lika säkert är det att drygt 30 (32 i år) av Europas bästa schackjuniorer sitter i Groningen mellan jul och nyår och gör upp om EM-titeln. Det var tionde året i rad som naturgasföretaget Gasunie

JEM-segraren Ferdinand Hellers flankerad av t.v. tvåan Alfonso Romero, Spanien, och t.h. Lembit Oll, Sovjet.

sponsrade den här turneringen. Nu börjar dock direktörerna dra öronen åt sig, det är inte säkert att de lättar på pungen så många år till. Det finns, menar man uppenbarligen, lukrativare evenemang att satsa på. När jag frågade turneringsledaren Johan Zwanepol vad som händer den dagen Gasunie drar sig ur det hela, så gjorde han bara en gest uppåt stjärnorna till.

Med andra ord: det är dags att andra länder gör sig redo att åta sig värdskapet. Hur är det man gör i andra (musik)sammanhang? Brukar inte föregående års vinnare få arrangera tävlingenåret efter?!

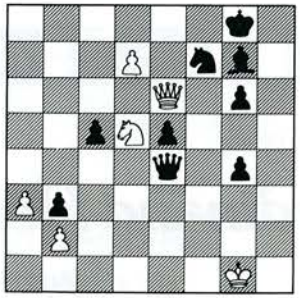
Nåväl, än behöver vi inte få några kalla fötter, eller fjärilar i magen, Groningen kör på några år till i sin Evenementenhal (spellokalen, som är en del av en stor sporthall) och sitt Euromotel, vägg i vägg med spellokalen. Att holländarna vid det här laget har åtskillig arrangörsrutin märktes inte minst under invigningsceremonin. De ofrånkomliga talen hölls rakt igenom på engelska och klarades relativt raskt av (man har ju varit med om skräckexempel i den genren!)

Efter avklarad lottningsprocedur (spelarna fick dra varsitt nummer från en stor kub, de flesta tog första bästa nummer, några vred dock en smula på kuben — det var mycket intressant att studera. Man kunde ha tagit ut spelarkommittén efter uppträdandet under lottningen!) och sedvanligt ceremoniellt öppningsdrag av generaldirektören för Gasunie, återstod inte mycket innan start. En lätt lunch, några minuters komtemplation på respektive rum och — klockan 1 prick — första ronden.

Som inte bjöd på några favoritfall. Högst rankade isländingen Karl Thorsteins (2415) spelade enkelt ut luxemburgaren Berend; Sovjets (och Estlands) IM Lembit Oll, som ersatte insjuknade Chalifman, besegrade starke hemmasonen Jan de Wit. Med viss möda dock, ett stillastående ögonblick var Oll till och med i uppenbar förlustfara. Fjolårstrean, engelsmannen James Howell vann derbyt över walesaren Stewart och Ferdinand avfärdade lätt maltesen Vellas pjäsoffer som small redan i 8:e draget (1.e4 c5 2. c3 Sf6 3. e5 Sd5 4. d4 c×d4 5. c×d4 d6 6. Sf3 Sc6 7. Lc4 Sb6 8. L×f7†?!?). Espen Agdesteins förlust mot spanjoren Alfonso Romero tyckte vi nordbor var överraskande men det var då det, innan Romero hade börjat bygga på sitt nästan åkessonska staket.

I andra ronden fick Espen upp följande skarpa avbrottsställning.

Agdestein

Allegro

Spelarna har just klarat av en uppskakande tidsnödsduell, där vit blev av med både pjäs och bönder, men han lyckades som synes spotta fram sin fribonde en bra bit. Hur ska svart tämja den?

Vid middagsbordet satt Espen och jag med ett fickschack och var helt överens om att ställningen är vunnen för svart, om han bara kan få sin dam till f-linjen med schack, sedan kan han lugnt spela kungen till h7 och faran är över, merbönderna avgör. Alltså 1. — De1† 2. Kg2 De2† 3. Kg1 Dd1†! Om nu 4. Kg2 så Df3† och målet är uppnått. Men vit spelar naturligtvis 4. Kh2!

Efter lite sörplande på soppan hittade vi 4. — g3†! och saken tycktes klar: 5. K×g3 Dg1† med åtföljande schack på f1 eller f2 osv. Under tiden hade dansken Karsten Rasmussen slagit sig ner vid bordet och mellan brödtuggorna fann han det listiga 5. Kg2! Vits kung vägrar släppa damen till f-linjen. Och medan fläskkotletterna och grönsakerna kom på bordet, fortsatte analysen: 5. — Dd2† 6. K×g3 Dg5† 7. Kh2! Vit hotar 8. Se7†. Förhindrar svart detta med 7. — Lf8 så följer remischackarna 8. Sf6† Kg7 9. Se8†.

Ferdinand, som också hade anslutit runt fickschacket, var benägen att avsluta analysen med omdömet remi. Men så, mitt i efterrätten, får han syn på 7. — Lh6!! och nu finns inga remischackar f6-e8, eftersom svarts kung har fältet f8. En nyckelvariant är 8. Sf6† Kg7 9. d8D (Eller 9. De7!? Dd2† 10. Kh1 Lg5! 11. Se8† Kg8 och svart vinner) S×d8 10. De7† Sf7 11. Se8† Kh8! 12. D×f7 Df4† och slutspelet är lätt vunnet. En annan poäng med löpardraget är att svarts kung jagar springaren efter schackar på e7 och g6: 8. Se7† Kf8! (8. — Kg7 går förvisso också) 9. S×g6† Kg7 och svarts ställning är plötsligt hur solid som helst.

Vi la ihop spelet, njöt av glassen, och en timme senare spelades avbrottet. Det skedde **1. — De1† 2. Kg2 De2† 3. Kg1 Dd1† 4. Kh2 g3† 5. Kg2 Dd2† 6. K×g3 Dg5† 7. Kh2 Lh6 8. Se7† Kf8 9. S×g6† Kg7 0-1!**

Gott nordiskt samarbete, alltså. Till och med fickschacket var isländskt!

Prenumerera på TfS

Efter tre ronder ledde Romero med 3 poäng, skuggad av Thorsteins, Howell, Oll, israelen Rehelis och Hellers på 3,5 p. Ferdinand spelade i andra ronden som vit remi mot Howell i en kort, skarp teoriduell i Najdorfvarianten och i tredje fick han en några dagar för tidig julklapp av finländaren Harri Korhonen som satte bort pjäs efter 13 drag.

Gert Ligterink skrev i sin sexspaltiga artikel i de Volkskrant om spanjoren Romero. Artikeln hade rubriken: Alfonso Romero, de rommelaar ("rufflaren") och Ligterink var tveeggat inställd till Romeros aggressiva spelsätt. Bonde- och damoffret i tredje ronden mot ungraren Horvath var Ligterink inte särskilt imponerad av.

Nr 36 SICILIANSKT

Horvath — Romero

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. g3 Sc6 7. Sde2 Ld7 8. Lg2 Dc8 9. h3 Lg7 10. g4 Tb8 11. a4 a6 12. 0-0 0-0 13. Sd5 S×d5 14. e×d5 Se5 15. Kh2 f5

Ligterink menar här att svart ska spela på damflygeln med 15. — b5. Men det var så här Romero spelade, positionsspel begrep han sig inte på!

16. g5 f4 17. S×f4 Lf5 18. c3 Dc4 19. a5 Sd3 20. S×d3 L×d3 21. Ta4 Db5 22. Tb4

22. — L×f1 23. T×b5 T×f2! 24. Tb4

Vit kunde ha spelat på remi med 24. Kg1 Tbf8 25. L×f1 T×f1† 26. D×f1 T×f1† 27. K×f1 a×b5.

24. — T×g2† 25. Kh1 Le2 26. Dd2?

Avvecklingen efter 26. De1 Lf3 27. De6† Kh8 28. Tf4! Te2† 29. T×f3 T×e6 30. d×e6 Tf8 31. T×f8† L×f8 var vit tvungen att gå in i. Efter partidraget är Romero obönhörlig.

26. — Tf2 27. De3 Lf3† 28. Kg1 Tg2† 29. Kf1 L×d5 30. D×e7 Le5! 31. Tg4 Tc2 32. Le3 Tf8† 33. Ke1 Lf3 34. De6† Kh8 35. Ld4 Te2† 36. Kd1 L×d4 37. Dc4 Le5 38. Dc7 Th2† 39. Kc1 L×g4 40. Dc4 Lf4† 0-1

Men följande fyrverkeri som Romero brassade på mot Oll i fjärde ronden gillade Ligterink liksom publiken som hyllade spanjoren med en applåd efter partiet och bulletinredaktionen som gav Romero skönhetspriset för angreppsföringen.

Nr 37 BUDAPESTGAMBIT

Oll — Romero

1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. d×e5 Sg4 4. Sf3 Lc5 5. e3 Sc6 6. Sc3 Sg×e5 7. S×e5 S×e5 8. Le2 0-0 9. 0-0 Te8 10. b3 a5!

Med kungsangrepp i sikte! Oll misstänkte inget, annars hade han väl spelat 11. a3 Ta6 12. Tb1 Th6 13. e4!

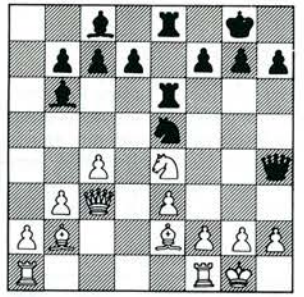
11. Lb2 Ta6 12. Se4

En annan idé är att byta av svartfältslöparna med Ld4: 13. Sd5 (efter dragomkastning) Th6 14. g3 d6 15. Ld4! Dd7! 16. h4 Sg6 17. Lf3 c6 18. Sf4 — och här togs partiet Espen Agdestein-G. Svenn i Hallsberg 82-83 remi.

12. — La7

När Drimer, som är upphovsman till den egensinniga tornmanövern, spelar varianten så brukar han dra hem löparen till f8. Men därifrån blir det naturligtvis inget angrepp.

13. Dd5 Tae6 14. D×a5 Lb6 15. Dc3 Dh4

16. f4?

Det avgörande felet, enligt Romero. Det fanns ett sätt att kasta in grus i det svarta angreppsmaskineriet, nämligen 16. Sg3 Th6 17. Lh5! (Tom Borwander) — motmatthotet mot g7 irriterar svart. En kaotisk variant som vit drar sig segrande ur är 17. — f6 18. c5 La7 19. f4 Sg6 20. Dc4† d5!? 21. c×d6† Kh8 (21. — Le6 22. d7!) 22. Df7 L×e3† 23. Kh1 Tf8 24. d7! D×g3!? 25. D×f8† S×f8 26. d×c8D och vit vinner.

Måhända är 19. — Sg4 en förstärkning för svart.

16. — Th6 17. h3 d5!

Resten av partiet är en enda eldig spansk tango. Romero för.

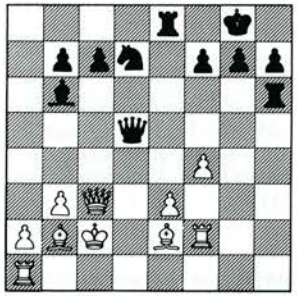
18. c×d5 L×h3! 19. g×h3

Eller 19. g3 Tg6 20. Kf2 T×g3! 21. S×g3 D×f4† osv.

19. — D×h3 20. Kf2 Dh4† 21. Sg3 Dh2† 22. Ke1 D×g3† 23. Kd1 Sd7 24. Tf3 Dg2 25. Tf2

På 25. Kd2 finns Th2 26. Te1 La5! 27. D×a5 D×f3.

25. — D×d5† 26. Kc2

Nu ska svart parera matthotet på g7 och ändå bibehålla **sitt** angrepp. Romero löser den uppgiften med följande lilla manöver.

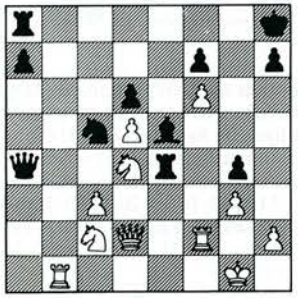
26. — Tc6! 27. Lc4 De4† 28. Kd1 Sf6

Elegant, eller hur? Vit är såld.

29. Te2 Td6† 30. Td2 Ted8 0-1

I femte och sjätte ronderna slog Romero två av sina huvudkonkurrenter. Thorsteins och Howell i tuffa angreppspartier. Partiet mot engelsmannen blev en våldsam tidsnödsuppgörelse, som Romero med sitt förvånansvärda spanska lugn, gick segrande ur. Men han missade en tredragsmatt! Så här stod det:

Howell

Romero

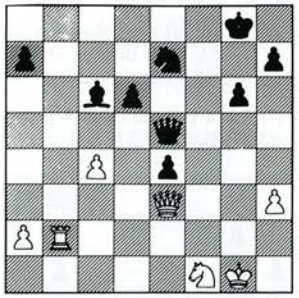
Nu spelade Romero **31.Sc6(?).** Med några sekunder till på klockan hade han givetvis sett tredragaren. Ser ni den? Annars finns den nedan.

I partiet blev det en "sexdragare" istället: **31. — Sd7 32. Dh6 L×f6 33. T×f6 D×c2 34. Tbf1 Tf8 35. T×d6 Se5 36. D×f8 matt.**

(Tredragaren: 31. Dh6 Tg8 32. Tb8! följt av 33. Dg7 matt.)

Sex raka alltså. Han tycktes ohejdbar. Engelske sekundanten Robert Bellin skakade på huvudet och var imponerad. Under tiden hade Ferdinand fortsatt sin jämna lunk: remi i fjärde mot årskamraten, holländaren Jeroen Piket (Jeroen är en dag äldre!), vinst i femte över Blatny, Tjeckoslovakien. Tjecken hade kvalitet mer och ville absolut vinna partiet, men ställningen var remi och i takt med att Blatny försmådde remischackar och dragupprepningar, blev Ferdinands ställning bättre och bättre, kungen knallade högre och högre upp...

Hellers

Blatny

Ställning efter vits 41:a drag.

Denna ställning uppkom efter tidsnödsraffel. Jag trodde att ställningen var jämn och remi det troliga resultatet. Vid avbrottet kom en obehaglig överraskning.

42. Tb8† Kg7 43. Dg3!

Överraskningen. Jag hade väntat mig 43. D×a7 Dg5† med remischackar.

43. — Df6

Kanske 43. — D×g3† 44. S×g3 Kf6.

44. Df2 Sf5 45. Tc8!

Ännu en obehaglig överraskning. Efter långt övervägande bestämde jag mig för partidraget. Jag trodde nu att partiet var förlorat.

45. — La4!

46. D×a7† Kh6 47. D×a4 Dd4† verkade ge remi. Efter långt betänkande spelade Blatny snabbt.

46. Tc7† Kf8

46. — Kg8 47. D×a7.

47. T×a7 Ld1!

Förmodligen väntade sig Blatny Lc6. Han tänkte återigen ganska länge.

48. Ta8† Kg7 49. Sg3 Lf3

Målet var nått.

50. S×f5† D×f5 51. Ta7† Kg8

52. Db2 faller nu på Dc5† men Blatny hittar en fin manöver.

52. Ta8† Kg7 53. Db2† Kh6 54. Dd2†

Eftersom 54. — Kg7 strandar på 55. Ta7† var jag tvungen till

54. — g5 55. D×d6† Kh5 56. Ta6 Kh4!

Enda draget.

Först trodde jag att ställningen var helt förlorad men sedan jag lugnat ner mig efter tidsnöden och analyserat ställningen, kom jag fram till att den var remi. Blatny hade förseglat.

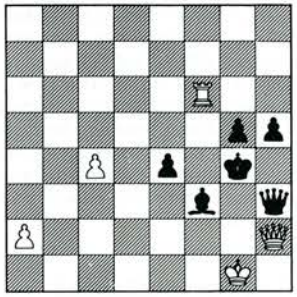
57. Dd2 Kh5!

Återigen enda draget då 57. — h5 vederläggs av 58. Ta5. Förmodligen hade Blatny missat textdraget.

58. Dd6 Kh4 59. Dd4

Han tänkte i 55 minuter och bestämde sig till slut för att spela på vinst. Efter att ha tänkt en stund började jag rycka i blixttempo:

59. — h5! 60. Tf6 D×h3 61. Df2† Kg4 62. Dh2

Förmodligen trodde Blatny att ställningen var vunnen. Efter nästa drag vinner dock svart.

62. — Dg3† 63. D×g3† K×g3 64. Tf5 e3 65. T×g5† Lg4 66. Kf1 h4 67. Tg8 h3 69. c5 h2 0-1

Blatnys pappa såg inte alls glad ut.

Kommentarer: Ferdinand Hellers

*

I sjätte ronden kämpade sig Ferdinand till en remi mot de Wit efter att ha kommit illa ut ur Najdorf som vit. Ferdinand blev den offrade testmentbonden under, men han räddade sig in i ett olikfärgat löparslutspel. En pålitlig remihamn.

Efter sex ronder hade således Romero full pott med Ferdinand, Oll, Thorsteins och Nijboer, Holland på behörigt avstånd, 1,5 poäng efter. Alla i toppen utom Ferdinand hade mött spanjoren, lottningen var solklar: Hellers-Romero på bord 4. Vadå 4? Ja, det kunde lika gärna ha varit 9 eller 13; man "decentraliserade" nämligen toppuppgörelserna, så att inte publiken skulle hänga vid samma partier. I gengäld fanns hela tiden risken att en allvarlig nackspärrepidemi skulle sprida sig bland åskådarna.

Förutsättningarna inför det här finalpartiet, som faktiskt direkt gällde EM-titeln (det visade sig senare), var perfekta: Ferdinand var heltänd (det syntes vid lunchen, han tog tre koppar choklad för att orka sitta så mycket som möjligt under partiet) och teoretiskt välpreparerad, som alltid. Han hade allt att vinna — ingen räknade med att han skulle göra det, han kunde slå ur underläge.

Och ändå var det något av nu-eller-aldrig-stämning över det hela.

Nr 38 SICILIANSKT

Ferdinand Hellers — Alfonso Romero

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6

Draken, den brukar borga för intressant och skarpt spel.

6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. Lc4

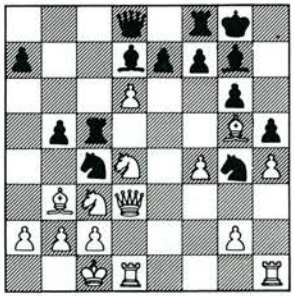
Där finns också 9. 0-0-0 och 9. g4.

9. — Ld7 10. h4 Tc8 11. Lb3 h5 12. 0-0-0 Se5 13. Lg5 Tc5 14. f4

Det här anses sämre än 14. The1 eller 14. g4. Men jag hade förberett en förstärkning (?).

14. — Sc4 15. Dd3 b5 16. e5 Sg4 17. e×d6!?

I ett parti mellan Ljubojevic och Miles (Malta -80) spelade vit 17. Se4 Tc8 18. e×d6 f6 och svart vann efter mäktiga komplikationer. Min nyhet härstammar från Thomas Ernst.

17. — T×g5!

Det bästa draget. Men det tog nästan en timme att hitta det!

18. h×g5

Bra för svart är 18. De2 e5! eller 18. d×e7 D×e7 19. h×g5 Sf2 20. De2 De3†!

18. — Sf2 19. De2 S×d1 20. T×d1

Efter 20. — d×e7 drar svart igång ett farligt angrepp: 20. — S×c3 21. b×c3 Da5 22. e×f8† L×f8 (eller 22. — K×f8). Svartfältslöparen är ruggig.

20. — S×d6

Dåligt vore 20. — e×d6 21. Sc×b5 L×b5 22. S×b5 S×b2 23. T×d6 med hotet 24. T×g6. Notera också att springaren på b2 är fångad!

21. Dd3

I grevens tid upptäckte jag att b5-bonden är förgiftad: 21. Sc×b5? S×b5 22. S×b5 L×b5 23. D×b5, det följer 23. — L×b2†!

21. — Lg4 22. Td2 Db8

Ett bra drag. Men nu är tiden knapp för svart: blott sex minuter kvar! Vit kan gotta sig åt sina 45 minuter.

23. Sd5

Efter 23. D×g6 e6 24. Dd3 Sc4! 25. L×c4 b×c4 26. De4 Db6 har svart god kompensation för bonden. Löparen på g7 blir stark igen.

23. — Db7 24. Sc3 Sc4

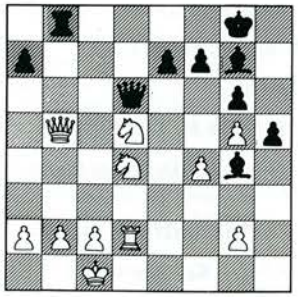
Inget dåligt bondeoffer men med tanke på den dåliga tiden skulle svart här ha gått in för draguppрepning med 24. — Db8. Men då kanske jag ändå hade vågat mig på 25. D×g6. Ställningen är komplicerad och inte lätt att reda ut med bara några futtiga minuter till godo.

25. L×c4 b×c4 26. D×c4 Tb8 27. Db5

27. Sb3 är passivare men också solidare.

27. — Dc7 28. Sd5 Dd6?

Det avgörande felet, Romero missade mitt svarsdrag. Bra för svart är förmodligen slutspelet 23. — T×b5 29. S×c7 Tc5 30. Scb5 a6 31. Sc3 e5! Löparparet är starkt och vits bönder på kungsflygeln svaga.

29. Dc6! Dd8

Poängen med vits damdrag är 29. — L×d4 30. T×d4! D×c6 31. S×e7†.

30. Dc5 Tb7 31. c3!

Mitt i det forcerade spelet en nödvändig profylax för att kunna lyfta springaren på d4. Svarts ställning är ohållbar.

31. — e6 32. Sc6

Forcerad damvinst.

32. — Lf8 33. Sde7† D×e7 34. S×e7† T×e7 35. Td8 Kg7 36. De5† 1-0

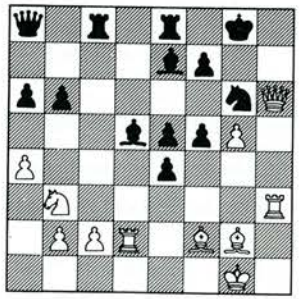
Kommentarer:
Ferdinand Hellers/Gösta Svenn

I åttonde ronden gick Romero, med utmärkt ställning och merbonde, rakt in i ett kungsangrepp och blev mattsatt av de Wit medan Ferdinand kämpade till sig en remi som svart mot Thorsteins. Plötsligt låg fyra man sida vid sida i toppen med 6 poäng: Romero, Hellers, de Wit och Howell. I ronden därpå sprängdes kvartetten: Romero kom tillbaka efter två förluster i rad och besegrade jugoslaven Kozul; det var förresten spanjorens sjätte vita parti — den lottande datorns (mäster)verk. de Wit behandlade topprivalen Howell på följande obarmhärtiga sätt.

Nr 39 SICILIANSKT

Jan de Wit — James Howell

1. e4 c5 2. Se2 d6 3. Sbc3 Sf6 4. d4 c×d4 5. S×d4 a6 6. Le3 e6 7. Le2 Dc7 8. a4 Le7 9. 0-0 0-0 10. f4 b6 11. Lf3 Lb7 12. f5 e5 13. Sb3 Td8 14. De2 Sbd7 15. Tad1 Tac8 16. g4 h6 17. Td2 Db8 18. Lf2 Da8 19. Te1 Te8? 20. h4! d5 21. g5 h×g5 22. h×g5 d×e4 23. Lg2 Sd5 24. S×d5 L×d5 25. Dh5 Sf8 26. Te3 g6 27. Dh6 g×f5 28. Th3 Sg6

29. Sd4! L×g5 30. D×g5 e×d4 31. L×d4 Kf8 32. Th8†! S×h8 33. Lg7† Kg8 34. Lf6† 1-0

*

Ferdinands parti mot Lembit Oll blev dramatiskt och nervöst — inte minst för oss sekundanter. Oll hade med sig IM Bychovskij, en känd och rutinerad tränare.

Nr 40 SICILIANSKT

Ferdinand Hellers — Lembit Oll

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Db6

En otrevlig överraskning. Vi trodde att Oll skulle spela Scheveningen som han gjorde mot de Wit i första ronden. Nu tänkte Ferdinand ett bra tag och beslöt sig sedan för att spela en gammal, aningen tveeggad variant som förmodligen överraskade motståndaren.

8. Dd2 D×b2 9. Tb1 Da3 10. e5!? (?!)

Mot de Wit spelade Ferdinand 10. Le2 och kom sämre.

10. — d×e5 11. f×e5 Sfd7 13. Lc4 Da5

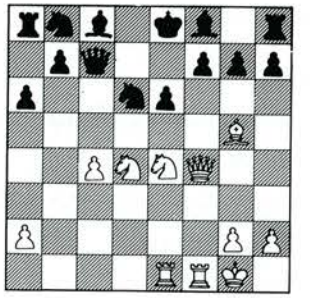
Ett bra drag som garderar matten på d8, innan svart tar på e5. En annan möjlighet är 12. — Lb4.

13. 0-0 S×e5

Eller 13. — Lc5 14. Sd5!

14. Tbe1 S×c4

Boleslavskij förslår här 14. — Sbc6 med följande tänkbara fortsättning: 15. S×c6 S×c6 16. Df4 Lc5† 17. Kh1 0-0. Ferdinand hade kanske försökt 18. Se4 följt av 19. Dg3 och vit har angreppschanser.

15. Df4 Sd6 16. Se4 Dc7 17. c4

Hit var det teori. Tidigare hade man spelat 17. Sf5 Db6† 18. Kh1 S×f5 19. D×f5 Dc7 och svart har en säker ställning.

Partiställningen sög givetvis åt sig allt intresse, de andra spelarna kom fram och ställde sig och försökte reda ut vad som egentligen pågick mellan svensken och ryssen, Bychovskij vankade av och an som en osalig ande och jag försvann ner i källaren. Jodå, där höll nämligen den holländske sekundanten, IM Cor van Wijgerden som bäst på att, inför en månghövdad publikskara, kommentera några av toppuppgörelserna. Stämningen var hög därinne, publiken deltog friskt i analyserna, dragförslag och frågor skreks hit och dit och van Wijgerden försökte klara ut vad som var vad i partierna. När jag kom in höll man just på med det här partiet, van Wijgerden fick syn på mig och frågade om den "svenske sekundanten" visste vad som hände däruppe. Bortåt hundra par ögon vände sig mot mig och krävde svar. Jag la huvudet på sned och log.

Unclear, filosoferade jag.

van Wijgerden försökte dock provocera fram någonting mera konkret, han visade en vild, oklar variant och sa att allting var mycket klart. Men hur han än försökte — några varianter hade jag inte att komma med. Jag stod mest och beundrade vits mäktiga ställning, tyckte att den var sällsamt vacker. Visst är den? Vit har alltså offrat pjäs och två bönder men titta hur hans pjäser samverkar!

Saven sprutar ur träbitarna.

17. — h6?!

Efter 17. — Sb5! 18. c×b5 D×f4 19. L×f4 har svart två merbönder, vit har möjligen viss kompensation i sitt utvecklingsförsprång.

18. Sf5 Sb5

Efteråt föreslog Oll 18. — Db6† 19. c5 S×f5 20. c×b6 h×g5 men det vederläggs med det vackra 21. D×f5!! e×f5 22. Sf6†† Kd8 23. Te8 matt.

Och efter 18. — h×g5 19. Sf×d6† L×d6 20. S×d6† Kd7 21. De5 står svart dåligt. Bättre här är

19. — Kd7 direkt, men vit spelar 20. D×g5 eller 20. Dd2 och har kompensation för pjäsen.

19. D×c7

För icke slutspelslystna rekommenderas 19. Dh4!?

19. — S×c7 20. Sfd6† Kd7

En viktig variant för vit är 20. — L×d6 21. S×d6† Kd7 22. S×f7 Tf8 23. Td1† Sd5 24. Lc1! och nu på 24. — Ke7 finns 25. La3†!

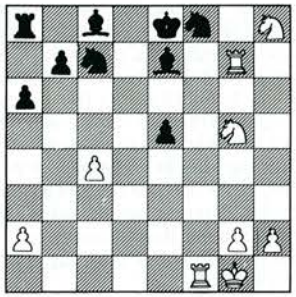
21. S×f7 h×g5

Om svart försöker behålla sitt torn blir han mattsatt: 21. — Tg8 22. Se5† Ke8 23. T×f8†! osv.

22. S×h8 Ke8

Nu är svart redo att utveckla sin damflygel genom Sd7, e5, Se6 etc. Vit måste spela aktivt för att behålla sin fördel.

23. Tf7! Sd7 24. Tef1 e5 25. S×g5 Le7 26. T×g7 Sf8

27. Sg6?

27. T×e7†! K×e7 28. Tf7† Kd6 29. T×f8 ger vit vinstchanser. T.ex: 29. — Le6 30. Shf7† L×f7 31. S×f7† Ke6 32. T×a8 S×a8 33. Sd8†!

27. — S×g6 28. T×g6 Lg4

Svart står något bättre.

29. h3

29. Sf7!?

29. — Le2 30. Te1 L×c4 31. T×e5 Kd7 32. Tg7 Sd5 33. Se4 L×a2 34. h4 Th8 35. h5 a5 36. g4 a4?

I efteranalyserna fick Oll en rejäl avbasning av sin sekundant för det här draget. Bychovskij var rasande och menade att 36. — b5 hade vunnit. Draget hade gett vit mer problem men efter en djupare titt in i ställningen, visade det sig att den går att hålla. Men uppenbarligen var Bychovskij missnöjd med Lembits resultat i den här turneringen.

När Oll i sista ronden hade spelat bort en remiställning mot Karsten Rasmussen och sedan i efteranalysen råkade sätta bort ett torn, var inte Bychovskij nådig. Utskällningen inför öppen ridå och nästan pinsamma scener. Oll tog det dock ganska lugnt, han var väl van. Bychovskij svalkade också av sina upprörda känslor så småningom, nöjde sig med adeptens tredjeplats — någon segerchans hade han ju ändå aldrig haft på slutet, och bronsplatsen ger Oll en friplats nästa år — sedan gratulerade Bychovskij hjärtligt Ferdinand till turneringssegern. Två gånger till och med.

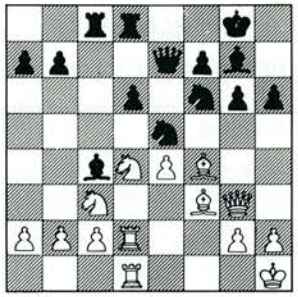
Efter partidraget är det remi direkt.

37. Sc3! Kd6 38. Te×e7 S×e7 39. S×a2 b5 40. Sc3 a3 ½-½

41. S×b5† Ke6 42. S×a3 Kf6 43. T×e7 K×e7 44. Sc4 — e3 är inte mycket att spela på. (Konkreta variantkommentarer huvudsakligen av Ferdinand Hellers, bluddret står sekundanten för.)

Med den här remin fick Ferdinand sin jämna vinst-remi-lunk avbruten (det var ju även remi mot Thorsteins i åttonde). Och i tionde ronden kunde det ha blivit tvärstopp.

Hellers

Nijboer

20. L×h6!?

Intressant. Nu får svart svettas om han ska hålla ihop sina hängande och dinglande pjäser.

20. — L×h6 21. Sf5 Df8 22. T×d6 Sfd7 23. Lg4! Tc6!

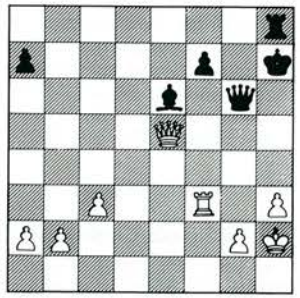
Mycket subtilt försvarsspel. Två viktiga varianter: 24. D×e5 S×e5 (24. — T×d6? 25. S×h6† men 24. — g×f5 fungerar måhända 25. T×d8 S×g4 26. Se7† Kg7 27. T×f8 K×f8! (Lika klart är inte 27. — Sf2†?! 28. Kg1 S×d1 29. Tg8†! Kh7 30. S×d1!, vit har 31. Tc8 på Tc7 eller Te6.) 28. S×c6 Sf2† och svart blir pjäs över. Eller 24. S×h6† D×h6 25. L×d7 T×d6 26. T×d6 T×d7! 27. D×e5 Dc1†.

Nijboer väljer en tredje väg.

24. S×h6† D×h6 25. T×d7 S×d7 26. L×d7 Le6!

Med poängen 27. L×c6 T×d1† 28. S×d1 Dd2! Även efter partifortsättningen är svagheten på första raden generande för vit.

27. Sd5 T×d7 28. Sf6† Kg7 29. S×d7 L×d7 30. De5† Kh7 31. c3 Le6 32. Db8 De3 33. h3 Tc8 34. D×b7 Kg7 35. Tf1 Th8 (Td8) **36. Tf3 De2 37. Kh2 g5?** (Th4) **38. De7! D×e4** (Th5) **39. D×g5† Dg6 40. De5† Kh7**

De sista tio dragen har skett i rasande blixttempo, ingen av spelarna hann med att föra något prydligare protokoll. Nu frågade Nijboer Ferdinand om 40 drag var gjorda och Ferdinand svarade att han inte visste (fast han hade en känsla av att de rent av hade gjort 41!), så Nijboer slängde i en hast iväg...

41. Tf6??

Fyrtioförstadraget-syndromet igen... Hur många vinster och remier har väl inte ödslats bort i just det draget! Nijboer kunde i lugn och ro ha försegelat vinstdraget 41. Tg3! Efter 41. — Dh6 42. De4† f5 43. Db7† är det slut.

41. — Dg7

Och avbrott. Under avbrottsanalyserna enades vi snabbt om att ställningen är remi efter 42. De4† Kg8 43. Tf3 Th5! 44. Da8† Kh7 45. De4† Kg8.

För att lugna ner oss efter den uppskakande tidsnödsuppgörelsen, tittade vi på en Bröderna Marx-film och Grouchos välsmorda munläder var som balsam på spända nerknutar. Ferdinand gick avslappnad till avbrottet och bjöd remi (ännu en Marx-film på TV den kvällen hägrade!). Också holländarnas analyser gick ut på att ställningen var remi men Nijboer är en boren optimist, så han trotsade van Wijgerden och började spela på vinst.

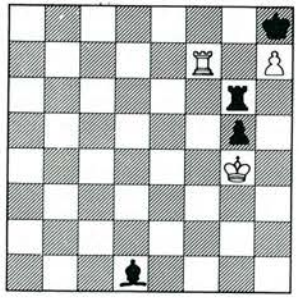
42. De4† Kg8 43. Tf3 Th5 44. Da8† Kh7 45. De4† Kg8 46. Td3 Lf5 47. De8† Kh7 48. Tg3 Lg6 49. De7 a5 50. Te3 Td5 51. b3 Td2 52. Tg3 T×a2

Här slog Ferdinand tankarna om den andra Marx-filmen ur hågen.

53. Dh4† Dh6 54. Df6 Dd2 55. h4 Df2 56. Dg5 Df5

Nytt avbrott.

57. De3 Dh5 58. Dd4 Te2! 59. Tg5 Dh6 60. Kh3 Te4 61. Df2 f6 62. T×a5 De3† 63. D×e3 T×e3† 64. Kg4 T×c3 65. Ta6 Kg7 66. h5 Le4 67. Ta7† Kg8 68. b4 Tc4 69. b5 Tb4 70. h6 Lc2† 71. Kf3 T×b5 72. g4 Tg5 73. Kf4 Ld1 74. h7† Kh8 75. Tf7 Tg6 76. g5 f×g5† 77. Kf5 Lc2† 78. Kg4 Ld1†

Avbrott för tredje gången. Vi var inne hos Espen Agdestein och hämtade tillbaka våra utlånade Averbachböcker och skulle börja leta efter typställningar med torn + löpare mot torn, när vi plötsligt insåg styrkan av **79. Kf5 Lh5!**, allt är garderat och g-bonden är hur levande som helst.

Efter **80. Te7 g4** gav vit upp **(0-1)**

I fortsättningen skötte Ferdinand sina kort väl, remi mot Rasmussen och säker vinst över Horvath. Inför sista leder Romero på 9,5 poäng före Ferdinand på 9, vid lika antal poäng vinner svensken på inbördes möte. Och kvällen innan sista ronden nynnade Ferdinand så smått på Du gamla du fria, bara utifall att... I rummet intill stod radion på för full hals, rockmusik och Espen Agdesteins tordönstämma trängde genom väggar och tak. "In heaven's name, why do you play these games?"

Ferdinand hemma igen. Foto: Jan Berglund.

Espen hade mest spelat remier i turneringen (det blev 9 stycken till slut), det brinnande intresset från de första ronderna hade svalnat.

Men hos de båda kämparna i toppen brann det förstås oförminskat. Laddade kom de till finalronden och laddat blev det. Båda hade vit och båda var tvungna att spela på vinst. Romero mot israelen Rehelis, Ferdinand mot jugoslaven Kozul. Israelen spelade avspänt och mötte Romero med hans egna metoder — kungsangrepp. Och eftersom Ferdinand hela tiden stod bra, tvingades Romero rata remischackar och spela på vinst. Hans ställning blev sämre och sämre, damen rök för futtiga torn och löpare som ersättning. Under tiden satt Ferdinand med två merbönder i ett slutspel som visserligen inte var lätt att vinna men det gick att gnida på det hur länge som helst.

Plötsligt missar Rehelis en lätt vinst och Romero får till en blockadställning med torn och bonde mot dam och bonde. Den jugoslaviske sekundanten Kelecevic rusar fram till mig och Bellin och påstår att ställningen är remi, han har själv hållit ett dylikt slutspel. Bellin drar iväg med mig till bardisken, bjuder på en Heineken. Vi står där och nickar stilla mot varandra, rynkar våra ögonbryn.

Och: applåder i spellokalen, Romeros kung vrids neråt på demonstrationsbrädet, Ferdinands och Kozuls ett halvt varv åt vänster. Saken är biff och Ferdinand är oerhört lättad.

— Vad skönt, säger han bara.

Nu, när allt är över, väller trötttheten fram, 13 hårda ronder och sju timmar non-stop i sista ronden kräver sin man. Romero står kvar vid sitt bord och pratar frånvarande med sin sekundant Javier Ochoa. Blickarna sänkta. Senare på kvällen samtalar jag med Alfonso och han verkar ta det hela med fattning. Inga bortförklaringar, han kunde ju ha avgjort själv, säger han. Vad händer nu, frågade jag.

— Hem till Barcelona och intervju i katalonsk TV. Sedan kanske det blir några IM-turneringar hemma i Spanien, det vill säga om gubbarna i förbundet vill... Märkligt vore det väl annars!

För Ferdinands vidkommande blev det intervju med den holländska tidskriften New in Chess, ryggdunkningar, handslag och telefonsamtal från Sverige med 10 minuters intervaller. På prisutdelningen damp ytterligare två godbitar ner (förutom EM- och IM-titlarna): inbjudningar till OHRA Amsterdam 1985 och Wijk an Zee -86!

Men nationalsången slapp han...

Slutställningen:
1. Hellers 9,5 poäng, 2. Romero 9,5, 3. Oll 8,5, 4. de Wit 8,5, 5. Thorsteins 8, 6. Nijboer 8, 7. Kozul 8, 8. Rehelis 7,5, 9. Rasmussen 7,5, 10. Piket 7,5, 11. Renet 7,5, 12. Howell 7, 15. Agdestein 6,5, 25. Korhonen 5,5. (32 deltagare).

Kommande turneringar

Avesta SS — Avesta Open

Tid: 16-19/5. 7 ronder Monrad. 1:a pris kr 2.000:-. **Upplysningar:** Olle Ekengren, 0226-106 42.

Örebro SS — Sanktionerade turneringar

Tid: 8-14/6. **Spelform:** Bergergrupper i klasserna I, II och III. **Priser:** Penningpriser till de tre främsta i varje grupp, plaketter till förstapristagare. Minnespriser. **Anmälan:** Senast 25/5. **Upplysningar:** Curt Gruvaeus 019/24 08 93 (bost) 23 40 40 (arb), Björn Widén 019/12 65 83 (bost) 11 94 40 (arb).

Örebro SS — Jakob Ekelunds Minne

Tid: 15/6 kl 10.00. Personlig inställelse senast 09.30. **Spelplats:** Engelbrektsskolans paviljong i Örebro. **Spelform:** 8 ronder Monrad, tre grupper efter ratingtal, tidshandikapp, total speltid 30 min/parti. **Priser:** Första pris kr 1.200, i övrigt beroende på deltagarantal. **Anmälan:** Senast 7/6 genom insättning av startavgiften 55:- på pg 15 76 75-0 "Örebro SS — Turneringar". Ange ratingtal per 1/5. **Upplysningar:** Se ovan.

Utländska turneringar

Gaeta 30/3-6/4. Mästarklass (FIDE-norm) och klass I, II och III. 8 ronder schweizer. **Upplysningar:** Antonio Cipollini, Via Faustina 24, 04024 Gaeta (LT), tel. 0771/460650.

Hyères 1-12/4. 11 ronder schweizer. **Upplysningar:** M. Bernard Ramazzotti, 10, rue St. Jacques, 83400 Hyères, tel. (094) 57-54-53.

Luxemburg 14-19/5. 7 ronder schweizer. **Upplysningar:** Donné Haas, 9, rue D. Schlechter, 2521 Luxemburg, tel. 48 14 25.

Damsubzonturnering i Eksjö

Sveriges Schackförbund och Eksjö SK arrangerar 16-23/3 VM-kval för damer (subzon 2 B), de två bäst placerade går vidare till daminterzonturnering.

Deltagare blir N. Høiberg, Danmark, P. Pihtjamäki, Finland, I. Dahl, Norge, G. Thorsteinsdottir, Finland, och svenskorna P. Cramling, B. Borisova, J. Dahlin och E. Johansson.

Huvuddomare blir förbundskaptenen Håkan Åkvist och spelplats Eksjö Stadshotell.

SM-INBJUDAN

Sveriges Schackförbunds kongressturnering i Uppsala 28 juni — 14 juli 1985

Tidsprogram för de olika klasserna

Vecka 1 Dag	Sen.- o. junior-SM-grupp	Mästar klass	Klass II-III	Kadett- o. J-Kval (8 r Monrad)
Fr 28/6	1 18-23			
Lö 29/6	2 13-18 H 20-22		1 18-23	
Sö 30/6	3 13-18 H 20-22	1 18-23	2 9-14 H 16-21	1 9-14 2 16-21
Må 1/7	4 13-18 H 20-22	2 13-18 H 20-22	3 9-14 4 16-21	H 9- 3 16-21
Ti 2/7	5 13-18 H 20-22	3 13-18 H 20-22	5 9-14 H 16-21	4 9-14 H 16-
On 3/7	6 13-18 H 20-22	4 13-18 H 20-22	6 9-14 7 16-21	5 9-14 6 16-21
To 4/7	7 13-18 H 20-22	5 13-18 H 20-22	H 9-14 8 16-	H 9- 7 16-21 slut
Fr 5/7	8 13-18 H 20-22	6 13-18 H 20-22	9 9- Prisutd.	8 9-
Lö 6/7	Fridag/Kongress			
Vecka 2			Kl: I, II, III Veteran. Dam	Kadettfinal 7 ronder
Sö 7/7	9 13-18 H 20-22	7 13-18 H 20-22	1 9-14 2 16-21	1 13-18 H 20-22
Må 8/7	10 13-18 H 20-22	8 13-18 H 20-22	H 9-14 3 16-21	2 13-18 H 20-22
Ti 9/7	11 13-18 H 20-22	9 13-18 H 20-22	4 9-14 H 16-21	3 13-18 H 20-22
On 10/7	12 13-18 H 20-22	10 13-18 H 20-22	5 9-14 6 16-21	4 13-18 H 20-22
To 11/7	13 13-18 H 20-22	11 13-18 H 20-22	H 9-14 7 16-21	5 13-18 H 20-22
Fr 12/7	14 13-18 H 20-	12 13-18 H 20-	8 9-14 H 16-21	6 13-18 H 20-22
Lö 13/7	15 9-	13 9-	9 9-	7 9-
Sö 14/7	Blixtturnering			

H = Hängpartier.
Senior- och junior SM-grupp, klass M och kadett-final spelar dessutom vid behov hängpartier alla dagar mellan 10-12 (dock ej sista dagen).

Tävlingsform

1985 års kongressturneringar i respektive klasser enligt följande:
Senior- och junior-SM-grupp enligt Bergers system med 16 deltagare.
Mästarklassen i tre grupper enligt Monrads system.
Klasserna I, II och III i grupper om 10 deltagare enligt Bergers system.
Juniorer (utom SM-gruppen), Kadetter, Veteraner och Damer spelar enligt bestämmelser nedan.
Arrangören förbehåller sig rätt till ändringar i programmet.
Deltagare i klasserna II och III kan välja första eller andra SM-veckan — eller båda.

Dragserien

Dragserien är i samtliga klasser 40 drag på 2½ timmar, därefter 16 drag/tim.

Spelplats

FYRISHALLEN, adress Gamla Uppsalagatan 2, 753 34 Uppsala, 1500 m från centrum. Tel. 018-10 19 10.

Sekretariat

Under SM: **018-10 30 18, 018-11 30 39.**

Tävlingsledare

Överledare: Arthur Illerbrand, tel. 018-11 63 07.
Biträdande överledare och presschef: Sven Hagberg, tel. 018-13 87 60.
Sekreterare: Åke Tapper, tel. 018-25 94 30.
Kassör: Nils Eriksson, tel. 018-12 72 24.
Ledare för SM-gruppen: Arne Nyberg, Hallsberg, tel. 0582-122 31.
Ledare för Junior- och Kadettgrupperna: Lars Bäckström, tel. 08-84 89 20.
Sveriges Schackförbunds representant: Arne Nyberg.

Anmälan

Sker genom respektive förening senast **13/5** till arrangören. Samtidigt insändes startavgifter till SM-kassören. **Anmälningslistorna** omfattar uppgifter om:
Namn (för juniorer och kadetter även födelsedatum).
Gatuadress, postnummer och bostadsadress.
Rating 1/5
Spelarnas namn skall vara klassvis uppställda (för klasserna II och III anges vecka).
Ofullständiga uppgifter innebär att deltagandet riskeras, likaså anmälningsavgiften.
Anmälan är bindande fr.o.m. 17/6. Efter detta datum återbetalas ingen avgift.
Efteranmälningar med styrkande av klubbtillhörighet mottages i mån av plats (extra avgift 75:-).

Anmälningsavgift

SM-grupperna	ingen avgift
Mästarklassen	200:-
Juniorklassen	125:-
Kadettklassen	125:-
Övriga	175:-

Insättes på postgiro: **"Schack-SM i Uppsala" pg. 485 62 35-9.**

Inställelse

Personlig anmälan på sekretariatet i Fyrishallen senast kl. 21 dagen före resp. klass-start. (SM-gruppen, JSM-gruppen 28/6 kl 15, M-klass 30/6 kl. 15, första veckans kl. II och III 29/6 kl 15). Inga undantag medges.

Logi

Logibeställning sker på särskild blankett senast den 7 maj till "Schack-SM".

Måltider

Speciellt för SM i närbelägen skola. Se anslag.

Rökning

Rökförbud gäller generellt i spellokalerna.

SM-gruppen

Deltagare kvalificerade enligt Sveriges Schackförbunds tävlingsbestämmelser.
Segraren erhåller **titeln Sverigemästare** och en inteckning i Collijns vandringspris samt tilldelas en Collijn-miniatyr.
Penningpriser: I. 6 000:-, II. 4 500:-, III. 2 500:-, IV. 1 500:-, V. 1 000:-, VI. 1 000:-.

Övriga hederspriser. Särspel äger rum om 2 eller flera spelare delar första platsen i SM-gruppen. Tid och plats för ev. särspel meddelas av tävlingsledningen.

Mästarklassen

Gruppsegraren erhåller **rätt att delta i SM-gruppen 1986** samt Ståhlberg-Stoltzplaketten i guld.
Penningpriser: 1. 700:-, 2. 500:-, 3. 350:-, 4. 250:-. Minnespriser.

Klass I

Gruppsegraren erhåller **titeln Mästare** samt Ståhlberg-Stoltzplaketten i silver.
Penningpriser: 1. 300:-, 2. 250:-, 3. 200:-. Minnespriser.

Klass II

Gruppsegraren erhåller **titeln Förstaklasspelare** samt Ståhlberg-Stoltzplaketten i brons. Minnespriser.

Klass III

Gruppsegraren erhåller **titeln Andraklasspelare** samt plakett.
Minnespriser.

80 % regeln

Titeln för närmast högre klass erhålls vid uppnådda 80 vinstprocent, även om deltagaren ej vinner sin grupp.

Nedflyttnings-bestämmelser

Mästarklass och klasserna I-II enligt Sveriges Schackförbunds tävlingsbestämmelser (deltagare måste för att stanna kvar i sin klass uppnå lägst 45 vinstprocent eller 50 % minus ½ poäng).

JSM-gruppen

JSM spelas 1985 för första gången enligt ett nytt system. De 16 bästa juniorerna (ej fyllda 20 år den 1/9 1985) bildar JSM-gruppen. Kvalificerade är i år de två främsta spelarna i Öppna JSM 1985 och de 14 anmälda juniorerna med högst rating. Segraren erhåller **titeln Svensk Juniormästare** samt Ståhlberg-Stoltzplaketten i guld och är berättigad att spela i nästa års SM-grupp.
Penningpriser: 1. 700:-, 2. 500:-, 3. 350:-, 4. 250:-. Minnespriser.

Juniorkval-gruppen

Juniorklassens kvalificeringsgrupp består av övriga anmälda juniorer som har fyllt 16 men ej 20 år den 1/9 1985, och spelar första SM-veckan i en grupp 8 ronder enligt Monrads system. De två främst placerade är **kvalificerade till nästa års JSM-grupp.** Segraren erhåller Ståhlberg-Stoltzplaketten i silver. Minnespriser.

Kadettklassen

Klassen består av anmälda kadetter (ej fyllda 16 år den 1/9 1985) och spelar första SM-veckan i åtta kvalgrupper 8 ronder enligt Monrads system. Gruppsegrarna spelar andra SM-veckan en kadettfinal om 7 ronder enligt Bergers system. Vid finalspel återbetalas ev. senioranmälningsavgift. Segraren erhåller **titeln Svensk kadettmästare** samt Ståhlberg-Stoltzplaketten i guld och är berättigad att spela i nästa års JSM-grupp. Övriga finalister erhåller Ståhlberg-Stoltzplaketten i silver. Minnespriser i kvalgrupperna och finalen.

Uppflyttning av juniorer och kadetter

Titeln mästare förvärvas av de tre främst placerade i JSM-gruppen, segraren i juniorkvalgruppen och segraren i kadettfinalen. **Titeln förstaklasspelare** förvärvas av nr 2-5 i juniorkvalgruppen och av gruppsegrarna i kadettklassen. Ej 80-procentsregel, ej nedflyttning.

Veteranklassen

Öppen för spelare som under 1985 fyller minst 65 år. Deltagarna uppdelas i en 10-manna elitgrupp som spelar enligt Bergers system och en allmän grupp som spelar enligt Monrads system 9 ronder. De 5 senaste årens veteranmästare är kvalificerade för elitgruppen vars övriga platser besätts efter spelarnas rating.
Segraren i elitgruppen erhåller **titeln Svensk Veteranmästare.**
Minnespriser i båda grupperna.

Damklassen

Inrättas vid minst 10 deltagare.
Öppen för kvinnliga spelare oberoende av klasstillhörighet i övrigt.
Tävlingen spelas enligt Bergers system eller Monrads system 9 ronder om deltagarantalet överstiger 10. Vid delad förstaplats skall särspel äga rum.
Segraren i klassen erhåller **titeln Sverige-mästarinna.**
Minnespriser.

Inlottning Sveriges Schackförbund ansvarar för inlottning av de spelare som är berättigade att delta i SM-gruppen och JSM-gruppen.
Övrig lottning utföres av arrangörerna.
Preliminär startlista utsänds omkring den 15 juni 1985.

SCHACKDATORER På försök har Svenska Schackdatorföreningen (SSDF) fått tillstånd att utvälja högst 4 schackdatorer, vilka kommer att delta i SM-klass II. Dock endast i sådana grupper där inga spelare har invänt mot detta. Vinner schackdatorn gruppen, flyttas 2:an upp.

Kongressmästerskap för föreningar Bästa förening erhåller en inteckning i ett nytt vandringspris gällande kongressmästerskap för föreningar. Resultat räknas så att förstapris i en grupp ger 3 poäng, andrapris 2 poäng och tredjepris 1 poäng.

UPSALA ALLMÄNNA SCHACKSÄLLSKAP
OCH
SVERIGES SCHACKFÖRBUND
hälsar alla schackvänner välkomna
till
SCHACK-SM i UPPSALA
den 28 juni — 14 juli 1985.

Förbundssekreteraren rapporterar från CS i Sundsvall

Centralstyrelsen församlade sig den 26-27 januari -85 till ett igensnöat Sundsvall, dit varken tåg eller flyg förmådde ankomma i tid. Bland viktiga ärenden kan nämnas:

Ev anslutning till **Riksidrottsförbundet** (RF). Representanter för SSF kommer överlägga med dito inom RF. Frågan blir en av huvudpunkterna på vårens

Distriktsledarkurser, varav den norra kommer äga rum i Östersund (9-10 mars) medan platsen för den södra (16-17 mars) p.g.a. fullbokningar ännu ej har fastställts. Övriga programpunkter blir preliminärt: ett breddschackprojekt, nya tävlingsbestämmelser och licensfrågor.

I enlighet med ett **SSKK**-förslag valde CS följande ledamöter för 1985: Allan Jonasson (ordf), Carl-Eric Erlandsson (int. sekr.), Tomas Carnstam (registr.), Assar Bergdahl (turneringsansv.) Bernt Andersson (PR-ansv.) och Sven-Åke Kronberg (kassör) samt vakans på sekreterarposten. Noterades med tillfredsställelse att redaktörsfrågan lösts genom partiell "dubbelanställning" av göteborgarna Jan Olof Forsberg och Sixten Johansson.

Förbundskaptenen rapporterade från med- och motgångar i OS och herrsubzonturneringen i Gausdal samt om förberedelser inför **(damsubzonturneringen i Eksjö 16-23 mars.**

Beslutades vidare att fortsätta **landskampsutbytet mot Danmark,** närmast i Herning den 10-12 maj (8-mannabord).

Tävlingsbestämmelser. CS antog nya snabbschackregler, vilka, med undantag för en minuts tillägg, i tillämpliga delar hade anpassats till FIDE:s blixtregler.

CS tillstyrkte en motion från Danderyds SK att införa parallella 8-mannagrupper i SM-klasserna II-III men föreslog denna reform även i klass I.

Övriga regelkomplex, dvs. en omarbetning av SSF:s tävlingsbestämmelser m/78, bordlades, varför utgivning av den s.k. tävlingspärmen kan ske först till hösten (-85). Samtliga distrikt kommer dock att erhålla såväl SFF:s som FIDE:s nya tävlingsbestämmelser efter april-sammanträdet.

CS godkände inbjudningar och avgiftshöjningar avseende **ÖSM i Markaryd** 30 mars-7 april och **SM i Uppsala** 28 juni-14 juli 1985. Beträffande sistnämnda beslutades om en intressant nyhet genom att Svenska Schackdatorföreningen — SSDF — fick tillstånd att utvälja högst 4 schackdatorer i SM-klass II. Men endast i sådana grupper där inga spelare invänder mot detta.

Öppna SM 1986 tilldelades **Motala SS** medan **SM i snabbschack 1986** gick till **Östersunds SS.**

Slutligen behandlades frågan om en **förbundsdomarkurs,** vilken planerades i **Hallsberg 3-5 maj.** Däremot ingen domarkurs i Pula, Jugoslavien, där SSF dock i enlighet med föregående år skulle medverka i researrangemangen till schackfestivalen i Pula 18-26 maj -85.

Rainer Mathiesen

Utländska tidskrifter!
Tio schacktidskrifter från tio olika länder — allt 1980-talet endast Kr 25:-
TfS Göteborg 7 Postgiro 60 46 34-6

Inbjudan till Öppna SM och JSM i Markaryd 1985

Tävlingen arrangeras av Markaryds Schackklubb i samarbete med Sveriges Schackförbund och Markaryds kommun. Separat inbjudan till klubbar/distrikt. Behöriga att delta är spelare anslutna till klubb inom SFF.

Tid: 1985-03-30 — 04-07.

Spelplats: Seniorer på Stora Hotellet i Markaryd och juniorer på intilliggande Medborgarhuset.

Anmälan: På separat utsända postgiroblanketter på pg-konto **487 39 88-2** Markaryds Schackklubb Öppna SM 1985 med angivande av namn, klubb, ratingtal, födelseår och adress, samt klasstillhörighet.

Startavgift: Seniorer 200:- och Juniorer 150:- varav 50:- minimum skall vara inbetalt **senast 1985-03-11** för giltig anmälan. Resterande belopp kan om så önskas inbetalas vid starten. Eventuella efteranmälningar medför en extrakostnad på 50:-.

Spelform: Nio ronder enligt "Nordisk schweizer". Bortsett från kval till SM-grupp och JSM-grupp så gäller upp- och nedflyttning enligt SFF:s bestämmelser.

Kvalificering till SM-grupp och JSM-grupp: Av de fem främsta bland seniorerna uppflyttas till SM-gruppen vid sommarens SM i Uppsala de två bäst placerade som inte redan är kvalificerade att deltaga i Sverigemästargruppen. De två främsta bland juniorerna är direktkvalificerade till JSM-gruppen vid sommarens SM i Uppsala.

Segraren: Segraren i seniorgruppen erhåller titeln "Sverigemästare i Öppna klassen"; i juniorgruppen "Svensk Juniormästare i Öppna klassen".

Betänketid: 40 drag på 2½ tim därefter 16 drag/tim.

Spelprogram: Rond 1 spelas lördagen 30/3 kl 15.00-20.00. Avbrott påbörjas 21.00.
Rond 2-8 spelas dagligen 31/3-6/4 kl 12.00-17.00. Avbrott påbörjas 19.00.
Rond 9 spelas söndagen 7/4 kl 09.00 utan avbrott till partislut.

Personlig anmälan: Senast kl 14.00 i resp. spellokal lördagen den 30/3, varvid också eventuell resterande startavgift betalas.

Priser: I Seniorklassen första pris 5 000:- i övrigt beroende på deltagarantal.
I Juniorklassen första pris 2 000:- i övrigt beroende på deltagarantal.
Dessutom i båda klasserna ratingpriser om 500:-/ratinggrupp.

Detaljbestämmelser för Seniorer: Berättigade att deltaga är samtliga distriktsmästare i senaste DM, eller den ersättare som distriktet bestämmer, samt övriga spelare efter rating till dess 100 deltagare erhållits.

Detaljbestämmelser för Juniorer: Berättigade att deltaga är juniorer födda 1965-09-01 eller senare; samtliga distriktsmästare i senaste Jun-DM och övriga spelare efter rating till dess 100 deltagare erhållits.

Inkvartering: I samarbete med Rikspappersskolan i Markaryd har ett större antal logiplatser kunnat ordnas på deras internatförläggning till det mycket låga priset av 45:-/natt. För erhållande av plats här, beläget på gångavstånd från spellokalerna, inbetalas i samband med anmälan en fast expeditionsavgift på 30:- och hela logikostnaden inbetalas i samband med personlig anmälan vid starten. Dessutom finns ett mindre antal vanliga hotellrum på Stora Hotellet dvs spelplatsen. Priserna här varierar mellan 120: till 220/natt beroende på enkel/dubbel-rum och bad/dusch. Dessutom finns några övriga alternativ på närbelägna pensionat/hotell och dessutom en campingplats för ev. husvagnsuppställningar. **Kontaktman för logi** är Alvar Pålsson, Idrottsvägen 9, 287 00 Strömsnäsbruk. (1 mil n Markaryd), tel. 0433-203 53 dag- och kvällstid.

CS-representant och tävlingsdomare: Arne Nyberg, tel: 0582-122 31.

Upplysningar: Göran Ohlsson (överledare) tel. bost. 0303-257 35, arbetet 031-80 08 00 ankn. 1315.

MARKARYDS SCHACKKLUBB **SVERIGES SCHACKFÖRBUND** **MARKARYDS KOMMUN**

Gösta Svenn

Sensationell vändning i VM-matchen

Kasparov reducerar till 3-5 och matchen avbryts!

VM-matchen mellan Anatolij Karpov och Garri Kasparov fortskred ju länge i något som närmast liknade monotoni men när det väl hände något så hände det med besked!

Campomanes kallar till presskonferens på Hotel Sport och meddelar att FIDE avbryter matchen. Man menar att spelarnas hälsa riskeras om matchen fortsätter. Varken Karpov eller Kasparov har, märkligt nog, inbjudits till presskonferensen, men i publiken sitter Kasparov och skakar på huvudet och mitt under presskonferensen virvlar Karpov in, tar mikrofonen och protesterar mot beslutet. Kasparov instämmer och tillställningen slutar i allmän förvirring. Campomanes, Karpov och Kasparov håller ett enskilt "rådslag", beslutet står fast och Kasparov lämnar upprörd hotellet. Han anser att Campomanes och Karpov har kört över honom.

— De vill ta ifrån mig mina chanser att vinna VM-titeln.

Vilket skulle betyda att Karpovs uttalande under presskonferensen bara var dimridåer, ett sätt att tända martyrglorian. Och enligt uppgift har Karpovlägret redan efter Kasparovs andra vinst föreslagit att matchen skulle avbrytas. Karpovstaben vägrade. Delvis på grund av de premisser som världsmästarlägret framkastade, nämligen att man skulle fortsätta matchen i september med samma regler fast med en 2-0-ledning för Karpov! Delvis räknade väl Kasparovlägret med att Karpov var mest illa däran av de båda. Karpov lär ha vårdats på ett hälsoinstitut, han har magrat 10 kilo och har svåra sömnproblem. Men naturligtvis är det bra att Campomanes och Co är måna om spelarnas hälsa.

Mycket bra.

Sånt begriper ju inte läkarna där borta i Moskva...

Vad händer nu med matchen? Ja, förmodligen startar man på helt ny kula (0-0!) i september, men då med begränsat antal partier, troligen 24.

Vi återkommer givetvis i ämnet.

Måndag 26 november

Time-out (Kasparov)

Utmanaren ökar på sin ledning i time-outer — det står 4-2 nu.

Onsdag 28 november

Tjugoåttonde partiet

Garri vrider tiden 5 år tillbaka och vräker (äntligen) iväg 1. e4. I karriärens början slog han Polugajevskij två gånger som vit i Sicilianskt, så vackra minnen finns förknippade med kungsbondedraget.

Här blir det ryskt och Kasparov offrar tidigt en bonde för löparparet och lite öppna linjer. Han tycks ha riktigt roligt vid brädet, spelar — med huvudet redan i stupstocken! — avslappnat och ledigt. Var inte det, om vi försöker erinra oss, också Björn Borgs taktik i stora och svåra underlägen? Dra upp tempot och chansa friskt!

Men i tennis kan man inte bjuda remi, det går som bekant utmärkt i schack — Kasparov bjuder efter 25 intressanta drag, Karpov tar.

Västgötaklimax i Moskva.

Nr 41 RYSKT

Kasparov — Karpov

1. e4!

"Nu du världsmästaren, nu ska vi ta och spela ordentlig schack, det sista som är kvar av den här matchen!"

1. — e5 2. Sf3 Sf6!

"Javisst, ska vi det. På mina villkor!"

3. S×e5 d6 4. Sf3 S×e4 5. d4 d5 6. Ld3 Sc6 7. 0-0 Lg4 8. Te1 Le7. 9. c4

Initiativ till varje pris handlar det om. Den gamla huvudvarianten 9. c3 f5, där svart vanligtvis griper initiativet, är inte särskilt populär längre.

9. — Sf6 10. c×d5 L×f3

10. — S×d5 11. Sc3 0-0 12. Le4 Le6 är solitt.

11. D×f3 D×d5 12. Dh3!?

Nytt. I matchen Hübner-Smyslov 1983 spelade vit 12. Dg3 och kom bättre efter 12. — D×d4 13. Sc3 Td8 14. Lb5 Td7 15. D×g7.

Men 13. 0-0 är en förstärkning för svart här. Efter Kasparovs drag är emellertid 13. 0-0 dåligt: 14. Lg5 h6 15. Tad1 och vit står optimalt.

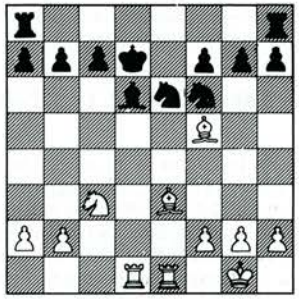
12. — S×d4 13. Sc3 Dd7 14. D×d7†

Efter 14. Dg3 Se6! täcker svarts springare det mesta.

14. — K×d7

14. — S×d7? spelar naturligtvis inte världsmästaren: 15. Sd5 Se6 16. T×e6! f×e6 17. S×c7† Kf7 18. S×a8 och slutspelet är tråkigt, minst sagt, för svart.

15. Le3 Se6 16. Lf5 Ld6 17. Tad1

Vits ställning är vacker, löparparen och tornen mäktiga men är det inte något som fattas, en tung pjäs till kanske?

17. — Ke7 18. Sb5 Thd8 19. S×d6 c×d6

19. — T×d6?? 20. Lc5 vore en fin nyårsgåva till Garri.

20. h3 b6 21. g4 h6 22. Ld4 Tac8 23. Lc3 g6 24. Lc2 h5 25. f3 ½-½

Garri bjöd här remi, Karpov accepterade. Det var friskt spel hit av Kasparov och därför kom remianbudet överraskande. Han har kompensation för bonden, även om svarts ställning inte är lätt att forcera.

Det var nu tredje gången som Kasparov plötsligt drabbas av dubier och tvivel i lovande ställningar (minns 16:e och 20:e partierna). Självförtroendet, som han hade samlat ihop från sina vackra turneringsvinster och som satt så bergfast innan matchen (hans uttalanden var realistiskt optimistiska) har Karpov onekligen rubbat ur sitt läge.

Det glappar numera betänkligt.

Fredag 30 november

Time-out (Karpov)

För att slippa möjligheten (risken) att resa till Thessaloniki och kanske orsaka bråk? USA och några andra länder gillade inte idén att Karpov skulle få hoppa in i olympiaden om VM-matchen tog slut i tid.

Måndag 3 december

Tjugonionde partiet

Meranerförsvaret debuterar i matchen. Karpov verkar mest sitta och dagdrömma om sin behagliga tid i Merano -81 (8. Le2!??), långt borta från Dom sojozov och Kolonnyj sal i Moskva. Efter tretton drag vaknar världsmästaren upp ur sina drömmar, tittar på sin unge utmanare, höjer på ögonbrynen och stannar klockan.

Parentesen och remiparti nummer 24 var ett faktum.

Nr 42 DAMGAMBIT

Karpov — Kasparov

1. Sf3 d5 2. d4 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 c6 5. e3 Sbd7 6. Ld3 d×c4 7. L×c4 b5 8. Le2 Lb7 9. a3 b4 10. Sa4 b×a3 11. b×a3 Le7 12. 0-0 0-0 13. Lb2 c5 ½-½

Onsdag 5 december

Trettionde partiet

Ryskt igen. Kasparov avviker från det 28:e partiet (10. Sc3) och världsmästaren avstår från ett bonderov, som han själv tidigare har spelat och som hittills har gällt som gott för svart.

Istället vidtar en massavverkning av trävirke på brädet, bönder, lätta pjäser och damerna försvinner. När slutligen ett tornpar också byts, liknar det hela mest ett ödsligt kalhygge. På ett sådant finns inte mycket mer att uträtta.

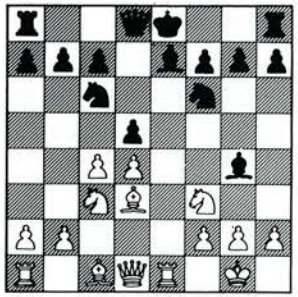
Man tar remi.

Nr 43 RYSKT

Kasparov — Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. S×e5 d6 4. Sf3 S×e4 5. d4 d5 6. Ld3 Le7 7. 0-0 Sc6 8. Te1 Lg4 9. c4 Sf6 10. Sc3

Prenumerera på TfS

10. c×d5 spelade Kasparov i sitt förra vita parti.

Efter partidraget existerar ett parti Lobron-Karpov (Hannover -83) där svart gick på bondejakt och fick bra spel: 10. — L×f3 11. D×f3 S×d4 12. Dg3 d×c4 13. L×c4 0-0 14. Lg5 Ld6 15. Dh4 h6 16. L×f6 D×f6 17. D×f6 g×f6. Karpov vann så småningom slutspelet (det finns att beskåda i Informator 36, med världsmästarens egna kommentarer).

Men Karpov väljer ändå att inte syna eventuella vita förstärkningar — det är uppenbarligen inte som svart han ska avgöra den här matchen.

10. — d×c4 11. L×c4 0-0 12. Le3 L×f3 13. D×f3 S×d4 14. L×d4 D×d4 15. T×e7 D×c4 16. D×b7 c6! 17. Db3 D×b3 18. a×b3 Tab8 19. Ta3 Tfe8 20. T×e8† T×e8 ½-½

Fredag 7 december

Trettioförsta partiet

Kasparov tar på sig (eller får på sig) de välkända hängande bönderna igen, och i 17:e draget rycker d-bonden fram, vilket innebär ett bondeoffer. Karpov tar bonden och tycks ha allt under kontroll men Kasparov skapar ett märkligt motspel på kungsflygeln (28. — h5!) som inte ser så skräckinjagande ut.

Karpov får dock problem, han är svag på f2 och hans merbonde är plötsligt inte mycket värd.

Då bjuder Garri remi.

Nr 44 DAMGAMBIT

Karpov — Kasparov

1. Sf3 d5 2. d4 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Tc1 Lb7 9. Le2 Sbd7 10. c×d5 e×d5 11. 0-0 c5 12. Da4

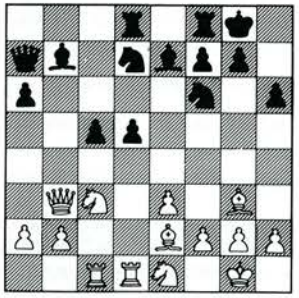
I tjugofemte partiet spelade Karpov 12. d×c5 b×c5 13. Tc2 Tc8 14. Td2 Db6 15. Db3. Damdraget i det här partiet innebär egentligen inga förändringar. Det är Kasparov som senare avviker.

12. — a6 13. d×c5 b×c5 14. Tfd1 Db6 15. Db3 Da7?!

D×b3 i tjugofemte partiet höll remi, om än efter vissa problem med de hängande bönderna.

Fast det är det ju alltid, ibland är de angenäma.

16. Lg3 Tad8 17. Se1

17. — d4!?

Egentligen en logisk följd av den uppställningen svart har valt — a-tornet på d8 och damen på a7. Frågan är bara hur djupt Kasparov såg i den här ställningen...

18. e×d4 c×d4 19. Sa4 Tc8 20. T×c8 T×c8 21. Lc4 Tf8

Svarts smala lycka här är ju att det fortfarande vimlar av pjäser på brädet, och Kasparov trivs bäst när det finns möjligheter att rubba motståndarens omsorgsfullt ritade cirklar. Det lyckas han också med här, via lite samarbete från världsmästaren.

Så nära matchseger, efter nästan tre månaders spel, blir Karpov nu ivrig att avgöra. Han tar bonden men släpper initiativet.

22 f3! med idén Lf2 gav goda vinstchanser.

22. Dd3? Lc6 23. Lb3 Se4 24. D×d4 Db7 25. Ld5

På 25. Lf4 finns 25. — Sdc5! och f2 är svagt.

25. — Sdf6 26. L×c6 D×c6 27. b3 Te8 28. Dd3 h5!

Idén med detta drag är mycket enkel: 29. — Sg4 30. — h4 och pang på f2, och svår för vit att förhindra.

Vits pjäser samarbetar dåligt, el-springaren är passiv och kollegan på a4 står där "på sniken" och väntar på passningar.

29. Dc4 Db7 30. Sf3 Tc8 31. De2 Sg4 32. Se5 S×g3 33. h×g3 Db5 34. Sc4 Lf6 35. Sab6 Te8 ½-½

Garri bjöd.

Det är inte alldeles enkelt att hitta en bra ruta för damen. 36. Dc2 är dåligt p g a 36. — Ld4! 37. Sd6 D×b6 38. S×e8 L×f2† och 39. — L×g3. 36. Df3 är något bättre. Då fungerar inte 36. — Ld4 37. Sd6 för svart, eftersom det hänger på f7 med schack. Men svart har det störande 36. — Db4!

med matthot och allt. På 36. Dd3 finns samma svar, alltså 36. — Db4, så därför bör damen ställa sig på d2.

Svart kan dock fortsätta att irritera med 36. — Lg5! T ex: 37. Dd5 Db4! 37. Dd7 D×d7 38. S×d7 Te2.

Med dagens remi, som var den 26:e, slog man Aljechins och Capablancas remirekord från Buenos Aires 1927. Det var 25 stycken den gången.

Måndag 10 december

Time-out (Karpov)

Jämnt skägg nu i ledigheter — 4-4.

Onsdag 12 december

Trettioandra partiet 5-1 till Karpov

Det tog Kasparov nio år och 35 partier (om vi pedantiskt räknar in klocksimultanen 1975) att knäcka Karpov. Suck av lättnad (även om han inte fick nöjet att se Karpov stanna klockan och sträcka fram labben — världsmästaren gav upp avbrottet utan spel), nu slipper Garri åtminstone förnedringssiffrorna 0-6.

Nr 45 DAMINDISKT

Kasparov — Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. Sc3 Lb7. 5. a3

Det var i höstas (tionde partiet) som Kasparov senast spelade sitt älsklingsdrag mot damindiskt.

5. — d5 6. c×d5 S×d5 7. Dc2

Efter nyheten 7. e3 Sd7 8. Ld3 S5-f6!? blev det snabbt remi i 10:e partiet.

7. — Sd7

Kasparov spelade 7. Dc2 mot Sosonko i OS, Luzern -82. Den gången skedde 7. — c5 8. e4 S×c3 9. b×c3 Sd7 10. Ld3 Dc7 11. Dd2 g6 12. 0-0 Lg7 och man tog remi.

Varför spelar då inte Karpov, som uppenbarligen är nöjd med remi som svart i den här matchen, 7. — c5?

Kanske kan det vara Plasketts drag 8. d×c5 som oroar världsmästaren. Short fortsatte 8. — L×c5 9. Lg5 f6 10. Ld2 Sd7 11. e4 S×c3 12. L×c3 Dc8 13. 0-0-0 och vit vann efter svåra komplikationer (Informator 37/568).

Om det var Plasketts Lg5 som Karpov ville undvika med sitt springardrag, så har han inte mycket för det — löpardraget kommer ändå!

Ur askan i elden.

Ett listigt drag är, slutligen, 7. — S×c3 för att komma in i partiet Kasparov-Sosonko. Men då är 8. D×c3 följt av Lg5 intressant, som i Oll-Nijboer, Junior-EM, Groningen 1984-85.

8. S×d5!

Nytt friskt blod i den här genomanalyserade varianten. Helt nytt är det dock inte — draget är en rysk nyhet, men inte från Sovjet!

Numera amerikanen Lein spelade nämligen så mot Simen Agdestein i Gausdal -84.

8. — e×d5 9. Lg5 f6?!

I det ovan nämnda partiet spelade Simen 9. — Le7 10. L×e7 K×e7!?! och blev stående med kungen i centrum genom mittspelet, partiet slutade remi.

10. Lf4 c5

Efter det passiva 10. — c6 kan vit ställa upp sig idealiskt med e3, Ld3. Nu kan svart åtminstone störa med c4 eller Tc8.

11. g3 g6 12. h4 De7 13. Lg2

Här hade vit chansen att sno åt sig ensamrätten på h-linjen med 13. h5 Tg8 och sedan 14. Lg2. Svart saknar motspel.

13. — Lg7 14. h5 f5 15. Dd2 Lf6

Det hotade 16. Lg5 Lf6 17. h×g6. Nu slår det vita respektive svarta tornet följe på väg upp mot e3 och e6.

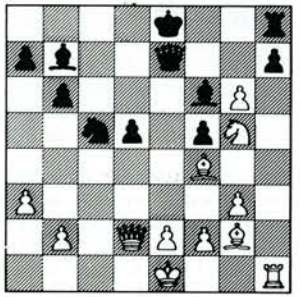
Tripp-trapp-trull.

16. Tc1 Tc8 17. Tc3 Tc6 18. Te3 Te6 19. T×e6 D×e6 20. Sg5 De7 21. d×c5.

Efter 21. h×g6 h×g6 22. T×h8† L×h8 23. d×c5 D×c5 24. Se6 Dc4 25. Sc7† Kf7 26. S×d5 tycks vit vinna bonde men 26. — L×b2! räddar svart: 27. Se3 Lc3!

Varför kan då inte svart slå med damen också i partiet och gå in i den här varianten? Därför att tornet hänger på h8 efter L×b2. Med schack.

21. — S×c5 22. h×g6

22. — d4

Annars förlorar han helt enkelt d-bonden. Poängen nu är att svart sätter matt efter 23. L×b7 D×b7 24. T×h7 T×h7 25. g×h7 Dh1.

23. g7

Härefter får svart två — isolerade! — bondeöar att sörja för på kungsflygeln.

23. — L×g7

Det blir vit torninvasion på h6 efter 23. — D×g7 24. L×b7 D×b7 25. Th6! Lg7 26. Th5 med idén Sf3. Eller 25. — L×g5 26. L×g5 De4 27. f3!

24. L×b7 D×b7 25. f3 Dd5

Karpov försöker rädda sin bedrövliga ställning med en motattack på vits damflygelbönder. 25. — h6 26. Sh3 Dd5 27. Sf2 förlorar långsamt. '

26. T×h7 T×h7 27. S×h7 Db3 28. Ld6!

Kasparov ser att svarts kung lämnades i sticket när damen försvann bort på sin utflykt. Nu hotar Dg5.

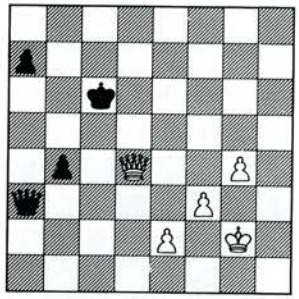
28. — Se6 29. Sg5

Förskräckligt vore 29. Dd3?? D×d3 30. e×d3 — springaren är fångad, svart spelar Kf7-g6.

29. — Lh6 30. Lf4 L×g5 31. L×g5 S×g5

Måhända var det bättre att behålla springaren — dam och springare är ju ett känt radarpar — men slutspelet bör vara förlorat ändå.

32. D×g5 D×b2 33. D×f5 Dc1† 34. Kf2 De3† 35. Kf1 Dc1†? 36. Kg2 D×a3 37. Dh5† Kd7 38. Dg4† Kc6 39. D×d4 b5 40. g4 b4

Nu ser vi varför damschacken på c1 var mindre klyftig, hade vit haft kungen på f1, kan b-bonden gå i mål med schack. Men vit vinner förmodligen, om än efter mer besvär än i partiet (med kungen på g2), alltså: 35. — D×a3 36. Dh5† Kd7 37. Dg4† Kc6 38. D×d4 b5 39. g4 b4 40. g5 b3 41. g6 b2 42. De4† Kc7 43. g7 Da1† 44. Kf2 b1D 45. D×b1 D×b1 46. g8D a5 47. Dc4† Kb6 48. f4 och vit kommer före.

När kungen står på g2, vinner vit ett tempo i kapplöpningen, slutspelet är lättvunnet. **1-0**

Kommentarer: Gösta Svenn och Ferdinand Hellers

Fredag 14 december

Time-out (Arrangörerna)

Spelarna tycks inte bara slita ut sig själva, utan också matcharrangörerna — de får nu sin första time-out, efter drygt tre månaders spel.

Jag vet inte hur många de har rätt till. (Två varje halvår?)

Måndag 17 december

Trettiotredje partiet

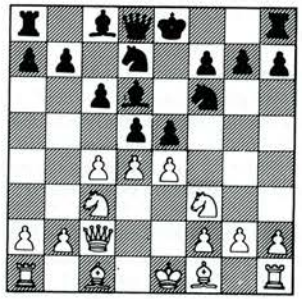
Man återvänder till Meraner igen (som i 29:e) och den här gången spelar Karpov lite tuffare (6. Dc2 och 7. e4) men när Kasparov kommer med en intressant nyhet (väl?) i öppningen (7. — e5), då avstår världsmästaren från vederläggningsförsök, t ex 11. Lg5 för att behålla d-bonden (11. — Le7 12. Sf5!) — Svart tar snabbt igen den temporärt offrade bonden och sedan löser Garri sina utvecklingsproblem genom att helt simpelt hota plaskmatt två gånger på vits första rad.

Efter 20 drag och i en helt utjämnad ställning tar man remi. På Karpovs förslag, omväxlingsvis.

Nr 46 DAMGAMBIT

Karpov — Kasparov

1. Sf3 d5 2. d4 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 c6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Ld6 7. e4 e5!?

8. c×d5 c×d5 9. e×d5 e×d4 10. S×d4 0-0 11. Le2 Sb6 12. 0-0 Sb×d5 13. S×d5 S×d5 14. Td1 De7 15. Lf3 Te8! 16. g3 Lh3 17. Ld2 Le5 18. L×d5 L×d4 19. Lc3 L×c3 20. D×c3 ½-½

(Forts. sid. 75)

schack junioren

Box 126
452 01 Strömstad
tel. 0526/136 09

Nr 2/85

Schack på schemat?

För tjugotalet år sedan brukade man alltid förklara de stora sovjetiska framgångarna med att man hade schack som skolämne. Det var inte sant. Däremot finns det en liten, liten chans att det kan bli det. I Sverige. Centralstyrelsen håller just nu på och undersöker möjligheterna av en anslutning till Riksidrottsförbundet (RF).

På universitetet

Redan till hösten kommer universiteten att öppna sina portar för idrottsmännen. Tio friidrottare får plats i Umeå och Karlstad och tio simmare i Uppsala.

— Men det är bara början. Fler specialförbund kommer att följa efter, säger Bengt Wallin, chefen för RF:s utbildningsenhet enligt GHT.

Skulle denna möjlighet vara öppen för unga schackspelare i framtiden?

Även på gymnasiet...

I början av februari rapporterar Arbetet Väst att det kommer att startas ett seglargymnasium i Göteborg. Skolan är till för unga elitseglare och eleverna skall varva vanliga ämnen med "segelkunskap". Men för att klara detta ekonomiskt har naturligtvis ett mäktigt försäkringsbolag gått in med pengar.

... och på infanteriet

Efter gymnasiet är det sedan tänkt att seglarna skall göra lumpen på I 17 i Uddevalla, där det finns en speciell seglarpluton. För att kunna driva detta ställer Svenska seglarförbundet en OS-jolle till förfogande.

Allt detta låter lovande, eller hur?

Vad är till exempel lämpligare på ett infanteri än en schackpluton? Schackspelare har ju studerat strategi och taktik, angrepp och försvar så länge de kunnat läsa. Det borde vara en perfekt kombination. Och säkert ställer SSF upp med några spel om det skulle behövas.

Kanske vi i en inte alltför avlägsen framtid kan få höra följande ord på en kaserngård tidigt i gryningen:

— Kapten, första schackpluton klara för kungsangrepp! **Lars Åke**

Varför gav Greger upp?

Efter den långa debatten om det kortkorta ungerska partiet har nu **Bengt Hägglund** i Örnsköldsvik fattat pennan. Som ni minns var det han som vann det omdiskuterade partiet. Här ger han nu sina synpunkter:

"Såg i senaste nr (10/84) att mitt parti mot Greger Erixon behandlades i "Frågelådan". Skall nu försöka svara Håkan, Marcus och de andra.

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Le7 4. d4 e×d4 5. c3 d×c3 6. Dd5 och här föreslogs det 6. — Sh6 7. L×h6 0-0. Här tog man upp dragen 8. L×g7 och 8. Lc1, men jag föreslår 8. S×c3 och skall man nu återställa den materiella delen så 8. — g×h6 9. Dh5. Här har t.o.m. svart en bonde över men vits idé är att spela D×h6 följt av h4 och Sg5 med dödligt angrepp!!

Och skall man nu svara på frågan varför man ger up: Det kan helt enkelt bero på att Greger inte såg någon tillfredsställande lösning!

PS. Jag tyckte mig höra att Greger skulle sluta spela Ungerskt. DS"

Vi tackar Bengt för synpunkterna. Brev och kort om denna variant fortsätter att droppa in och i nästa nummer skall vi gå mer än 40 år tillbaka i tiden. Kommer den slutliga lösningen då? Eller har du den?

Anneli Dalmau

Västtysk julturnering

I höstas ringde Lars Bäckström och frågade om jag ville spela i en internationell flickturnering i Västtyskland. Jag tyckte det verkade roligt och tackade ja.

Annandag jul åkte jag iväg till Lehrte, en förort till Hannover, för att spela schack tillsammans med 15 deltagare från nio olika länder. Jag startade turneringen med att dra på mig ett avbrott som jag inte lyckades bli av med. innan det var färdigspelat hade jag fått ytterligare ett (ännu sorgligare än det första) och det kändes som om partierna bara var ett förspel till de långa och sega kamperna att klara sig.

När jag till slut hade spelat klart avbrotten hade jag 1/2 poäng, men sedan började det gå bättre.

Jag slapp hängpartier ett tag och började ta poäng själv istället för att låta mina motståndare göra det.

Här ett parti som jag vann innan jag hann trassla till allting:

Nr 47 SKOTSKT

Sanja Vuksanović — Anneli Dalmau
Jugoslavien — Sverige

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 e×d4 4. Lc4 Sf6 5. e5 d5 6. Lb5 Se4 7. S×d4 Lc5 8. L×c6† 0-0 eller Le3 vore nog bättre **8. — b×c6 9. 0-0 La6 10. Se2** 10. Te1 S×f2 11. K×f2 Dh4† **10. — Dh4 11. g3 S×f2 12. T×f2 L×f2† 13. K×f2 D×f2† 14. Kf3 L×e2† 15. D×e2 Dh1† 16. Kf2 D×c1** **0-1**

Och här ett parti mellan den blivande tvåan och turneringssegraren:

NR 48 SICILIANSKT

Mandy Hepworth — Erika Sziva
England — Ungern

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 0-0 8. Lc4 Sc6 9. Dd2 Ld7 10. 0-0-0 Tc8 11. Lb3 Se5 12. g4 Sc4 13. L×c4 T×c4 14. h4 b5 15. a3 b4 16. a×b4 T×b4 17. h5 Db8 18. h×g6 f×g6 19. Lh6 S×e4 20. Dh2 Le5 21. f4 S×c3 22. b×c3 L×d4 23. T×d4 Tb1† 24. Kd2 T×h1 25. D×h1 Da8 26. Dg1 Tf7 27. f5 a5 28. Dg3 a4 29. Dd3 Dg2† 30. Kc1 Dh1† **0-1**

Resultat för de främsta: Erika Sziva, Ungern, 8/9, Mandy Hepworth, England, 7, Anneli Dalmau, Sverige, 6, Sanja Vuksanović, Jugoslavien, 5 ½, Dorothee Hund, Västtyskland, 5.

*

För mig var det första gången jag spelade i en damturnering med långpartier. Det var kul att pröva på och jag gör gärna om det igen, men jag blev förvånad över att många nästan **bara** verkade spela i sådana turneringar.

Tysklandsresan avslutades på samma sätt som den började: en tillställning med mycket mat, en massa människor och alldeles för många tal. Sedan återstod bara att ta sig hem, jag tog tåget till Stockholm och släpade hem resväskan innan jag med en nybredd smörgås gick till skolan och en ny termin.

Jörgen Magnusson

Roliga partier från Hallsberg

Mina partier i Hallsbergsturneringen var inte särskilt välspelade men ganska roliga.

När jag spelar mot spelare som jag antar är bättre än mig, försöker jag att få så komplicerat spel som möjligt. Ibland kan det kosta en del ställning men eftersom mitt positionsspel inte är vad det borde vara så får jag istället hoppas på att få räkna bort mina motståndare.

I Hallsbergsturneringen mötte jag bättre spelare några ronder och därför blev det en hel del ruffel. Det första parti jag kommer att visa är från rond 5.

Nr 49 HOLLÄNDSKT

C Landenbergue — J Magnusson

1. d4 f5 2. Lg5 Min motståndare tyckte inte om att möta Holländskt och försökte komma från teorin så snart som möjligt **2. — g6 3. Sc3 Lg7 4. h4 h6 5. Lf4 d6 6. Sf3 Sd7 7. e3 c6 8. Lc4 e5 9. d×e5 d×e5 10. Lg3 Dc7 11. Dd2 Sf6 12. 0-0-0?** Bättre är antagligen 12. 0-0 Sh5 13. Lh2 Sb6 14. Lb3 Ld7 15. Tfd1 Ke7. Svart håller punkten d6 och har trots sin dåliga kungsplacering en flexibel ställning **12. — Se4 13. S×e4 f×e4 14. Sd4 Sc5 15. h5 g5** Här föll min motståndare i långvariga grubblerier. Skenbart är hans ställning bättre men på grund av att svart behärskar centrum är det svårt att finna meningsfulla uppgifter för de vita pjäserna. **16. b4 Sa4 17. Sb5 c×b5 18. L×b5† Ke7 19. L×a4 Lg4 20. Lb3** Vits ställning är förlorad, om 20. f3 Tad8 21. Df2 e×f3 22. g×f3 Dc3 23. Kb1 e4 och vit står inte särskilt bra. **20. — Tad8 21. Ld5 Le6** **0-1**

Nr 50 SICILIANSKT

R Kuczynski — J Magnusson

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. 0-0-0 d5 10. e×d5 S×d5 11. S×c6 b×c6 12. Ld4 e5 13. Lc5 Te8 14. S×d5 Min motståndare kände inte till denna variant **14. — c×d5 15. Lb5?** Teorin anger 15. D×d5 D×d5 16. T×d5 Le6 följt av L×a2 med lika spel. **15. — Le6 16. L×e8 D×e8 17. Kb1 a5 18. La3** Löparen måste gardera b2 men vit står redan dåligt **18. — Da4 19. The1 d4 20. Dc1** På 20. c3 följer 20. — Tb8 21. Ka1 d×c3 22. D×c3 e4 och vit är förlorad, efter 22. Dd8† T×d8 23. T×d8† Lf8 24. T×f8 Kg7 vinner svart. **20. — Lf8 21. b3?** Vits sista chans är att offra tillbaka kvaliteten genom 21. Td3-b3 men svart står även efter detta bra **21. — D×a3 22. D×a3 L×a3 23. T×e5 Lb4 24. a3 Lc3 25. Tc5 h5 26. Tf1 Te8 27. Kc1 Lf5 28. Kd1 Te3** Vit har en smula dåligt med tid och därför förstärker svart sin ställning i väntan på vad vit ska göra **29. h3? h4 30. Td5 Kg7 31. Td6 Kh6 32. Td5 Kg5 33. f4†** Det hotade Kg5-f4-g3 **33. — Kf6 34. Tg1 Le4 35. Tg5 Tg3 36. Tg4** Efter 36. T×g3 h×g3 faller antingen c2, f4 eller g2 **36. — T×g4 37. h×g4 g5 38. g3 h3** **0-1**

151 deltagare i Krylbo

Det är tionde året i rad vi spelat juniortävlingen i Krylbo. Vi brukar ha ca 150 deltagare, mest från Mellansverige men ibland även från Göteborg och Värmland. Klassindelningen är originell. Den skär över den som gäller vid skol-SM varför det blir mera blandning på åldrarna i varje klass, rapporterar **Olle Ekengren.**

Resultat klass A: L-G Eriksson, Malung. 5,5, 2. Kenth Ericsson, Avesta 5,5, 3. Olle Häggström, Söderhamn 5, 4. Svante Odmark, Söderhamn 4,5, 5. Björn Backlund, Avesta 4,5, 6. Pär Ädelroth, Köping, 4, 7. Björn Bäckström, Bollnäs 4.

Klass B: 1. Magnus Oskarsson, Valskog 6, 2. Staffan Zetterberg, Avesta 6, 3. Patrik Teste, Passanten, 5,5, 4. Jon Olov Vatn, Västerås Ö, 5,5, 5. Paul Hansson, Västerås Ö 5,5, 6. Johan Berglund, Avesta 5, 7. Matthias Hedlin, Arboga 5, 8. Peter Nilsson, Västerås Ö 5, 9. Mattias Rodrick, Kil 5, 10. Fredrik Ovesjö, Arboga 5, 11. Stefan Holmberg, Horndal 5.

Klass C: (A-final) 1. Olle Wademark, Mariefred 10, 2. Michael Huss, Uppsala 8,5, 3. Johan Weigel, Västerås Ö 7, 4. Henrik Lindberg, Horndal 6,5, 5. Petter Skantze, Västerås SA 6,5, 6. Martin Frielingsdorf, Västerås 6, 7. Gunnar Gustafsson, Västerås 6.

Dags för skollag-SM

Under våren kommer årets upplaga av lagmästerskapet för skolor att spelas. Varje skola har rätt att ställa upp med ett eller flera lag i varje åldersgrupp. Lagen skall bestå av fyra spelare.

Åldersgrupperna:
Grupp A: elever på gymnasieskolor (födda 1965 eller senare)
Grupp B: elever på högstadieskolor
Grupp C: elever på mellanstadieskolor
Grupp D; elever på lågstadieskolor

Tävlingen spelas i tre etapper.

1. Distriktstävling (Skol-DM) anordnas under våren i vart och ett av Sveriges Schackförbunds distrikt.
2. Semifinaler arrangeras helgen 4-5 maj 1985 för de segrande lagen i distriktstävlingen. Semifinalerna spelas i år i följande distrikt: Skåne, Östergötland, Stockholm och Södra Västerbotten.
3. Riksfinal spelas torsdagen den 23 och fredagen den 24 maj 1985 i Kosta, Småland. Segrande lag i varje åldersgrupp är allsvenska skolmästare 1985. A- och B-gruppens lag får representera Sverige i påföljande Nordiska skoltävlingar.

Klassegrarna i Krylbo: Olle Wademark, Lars-Göran Eriksson, Magnus Oskarsson. Foto: DALA-BILD.

Svår julpristävling?

Julpristävlingen i nr 10/84 var kanske i svåraste laget. Det gällde ju inte bara att lösa två kombinationer, utan också vem som förde pjäserna. Vi blandade i en herr X i leken. Om det var herr X själv som ställde till problem vet vi inte, men det kom i alla fall bara in fyra rätta svar. det var från **Jonas Dahlgren,** Alingsås, **Leo Bonsdorff,** Grankulla Finland, **Robert Ericsson,** Linköping, **Patric Christiansson,** Malmö.

Herr X var ingen mindre än förre världsmästaren Tigran Petrosian. Som vi kan se kunde han kombinera också, eller hur.

Så här förlöpte spelet:

Uppgift 1: 1. Sf5 g×f5 2. g×f5 Sf8 3. Tg1† Kh8 4. Dh6 Sg6 5. f×g6 L×g6 6. T×g6 uppgivet. Från partiet Petrosian-Vaitonis, Interzonturneringen i Stockholm 1952.

Uppgift 2: 1. D×f6† K×f6 2. Le5† Kg5 3. Lg7!! och svart blir snart matt. Petrosian-Pachman, Bled 1961.

Mitt livs parti

Rockad åt olika håll — och attack!

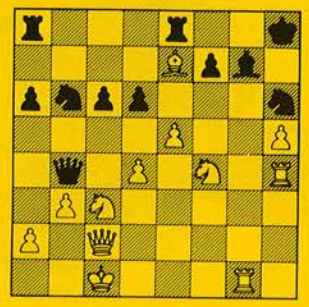
"Hej SCHACKjunioren! Jag heter Kjell Jansson och är 15 år. Jag har spelat schack i fyra år och tävlar för Linde SK i Lindesberg.

Ett av mina bästa partier är det jag skickar er. Det spelades hösten -84 i klubbmästerskapet."

Nr 51 KUNGSINDISKT

Kjell Jansson — Patrik Rundqvist
(1839) (1891)

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. f3 g6 4. c4 Lg7 5. Sc3 c6 6. Ld3 0-0 7. Sge2 h6 8. Ld2 Kh7 9. Dc2 Sg8 10. 0-0-0 a6 11. g4 b5 12. h4 Sd7 13. h5 b×c4 14. L×c4 g5 15. f4 Sb6 16. Lb3 L×g4 17. f×g5 h×g5 18. L×g5 Sh6 19. Tdg1 Dd7 20. Th4 Le6 21. L×e6 D×e6 22. Sf4 Dc4 23. e5† Kh8 24. L×e7 Tfe8 25. b3 Db4

26. T×g7 K×g7 27. Se6† 1-0

Remi mot stormästaren

Hej SCHACKjunioren, skriver **Ari Mörsky** från Linköpings ASS, jag vill visa mitt livs parti. Det var en simultanuppvisning i Linköping över 30 bord med **Lars Karlsson,** IGM.

Vit: Ari Mörsky, LASS
Svart: Lars Karlsson

1. f4 Sf6 2. b3 g6 3. Lb2 Lg7 4. Sf3 0-0 5. e3 d6 6. Le2 Sc6 7. 0-0 e5 8. f×e5 Sg4 9. Sd4 Sg×e5 10. S×c6 b×c6 11. c4? Sf3† 12. L×f3 L×b2 13. L×c6 Tb8 14. Sc3 L×a1 15. D×a1 Le6 16. Se4 Med idén att få en springare till f6 **16. — f5 17. Sf2 Df6 18. D×f6 T×f6 19. Se4 Tff8 20. Sg5 Lf7 21. g4** Om f×g4 22. S×f7 T×f7 23. Ld5 vinner vit tillbaka kvalité med bonde över **21. — h6 22. S×f7 K×f7** Om 22. — T×f7 så Ld5 **23. g×f5 Kg7 24. e4 g×f5 25. e×f5 Kf6** Nu försöker svart spela sina torn på e- och g-linjen **26. Ld5 a5.** När svart inte kan spela tornen på linjerna, efter t ex Tbe8 så Ld6, så försöker han öppna fler linjer på damflygeln **27. d4 a4 28. Tf3 a×b3 29. a×b3 Tfe8 30. Le6 Te7 31. Th3 Tg7† 32. Kf2 h5 33. Ke2 Tg2† 34. Kf3 Tb2 35. c5 Tb4 36. c×d6 c×d6** Om 36. — T×d4 så d×c7 med dam **37. Ke4 Td2 38. Lc4 Tb8 39. T×h5 Te8† 40. Le6 d5† 41. K×d5 Td8† 42. Kc5 Td2×d4 43. h4** Dåligt drag. Egentligen är Th3 bättre. Man måste ut med tornet **43. — Td1 44. Th6† Ke5 45. h5 Tc1† 46. Kb6?** Jag gick åt fel håll. Det var bättre med Kb4. Då kommer jag undan schackarna genom a3, b2 **46. — Tb8† 47. Ka7 Tb4 48. Lc4** och remi. Det följer 48. — Ta1† 49. Ta6 T×a6† 50. K×a6 T×b3 51. L×b3 K×f5 och jag har fel löpare. Jag spelade fel när jag gick uppåt med kungen. Om jag gått neråt hade det nog varit vinst för mig.

Tack för det händelserika partiet och kommentarerna Ari! En prenumeration på TfS för 1985 kommer.

Vi har plats för fler! Nya partier, kombinationer och slutspel är välkomna i vår serie "Mitt livs parti". En prenumeration, ett presentkort eller slutspelsboken "Praktiska slutspel" blir det som tack för din medverkan. Skriv till **SCHACKjunioren, Box 126, 452 01 STRÖMSTAD.**

*

(Forts. från sid. 70.)

Onsdag 19 december

Trettiofjärde partiet

Karpov flyr tillbaka till gamla pålitliga Tartakower efter det damindiska debaclet i 32:a partiet. Och istället för att ta på sig de, i den här matchen så ofta förekommande, hängande bönderna, ger han utmanaren en isolerad bonde att med varm hand sörja för. Kasparov är dock inte benägen att ta i den heta potatisen — han gör sig av med den, byter bort den. Spelarna hittar samtidigt en dragupprepning som båda är tillfreds med.

Så smidigt löstes det här partiets alla problem.

Nr 52 DAMGAMBIT

Kasparov — Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Le2 Lb7 9. Tc1 d×c4 10. L×c4 Sbd7 11. 0-0 a6 12. a4 c5 13. De2 c×d4 14. e×d4 Sh5 15. L×e7 D×e7 16. d5 Sf4 17. De3 Df6 18. Se4 Df5 19. Sg3 (19. Sd6 Dg4) **Df6 20. Se4 Df5** ½-½

Fredag 21 december

Inget spel

Stridsyxan lades ner när försvarsminister Ustinovs död tillkännagavs.

Måndag 24 december

Inget spel

Julafton idag, men det är inte därför man inte spelar (julen firas, som bekant, inte i Sovjet). Försvarsministerns bortgång är fortfarande orsaken till den schackliga stiltjen.

Onsdag 26 december

Trettiofemte partiet

Efter det 5:e matchpartiet slutade Karpov att spela 1. e4, det blev i fortsättningen 1. Sf3 — med övergång till Damgambit, huvudsakligen. Och han hade framgång, det blev snabbt 4-0 och så småningom 5-0 men nu har han stått länge på perrongen och väntat på tåget hem så han återvänder till gamla favoritdraget.

Det här partiet får emellertid ingen egen profil, eftersom man drag för drag följer partiet Balasjov-Salov från Sovjetmästerskapet -84 och i sjuttonde draget accepterade Karpov utmanarens remianbud. Karpov hade då tänkt i 45 minuter, Kasparov 22.

Vad de sista åskådarentusiasterna i Pelarsalen tänkte när de gick hem, får vi lista ut själva.

Nr 53 SICILIANSKT

Karpov — Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 Sc6

Richter-Rauzer för första gången i Kasparovs karriär. Det har handlat om Scheveningen och Najdorf tidigare.

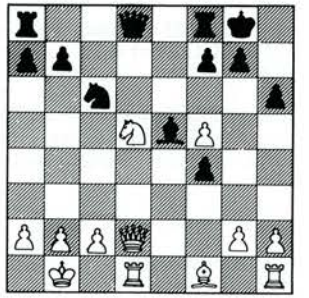
6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0-0-0 0-0 9. f4 h6 10. Lh4 e5

Kortjnoj har varit med och populariserat den här varianten på senare år. Fick Garri några råd och rön i London, månne?

11. Sf5 L×f5 12. e×f5 e×f4 13. Kb1

På 13. D×f4 stöter svart med 13. — d5 och bonden är tabu på grund av spiken på g5.

13. — d5 14. L×f6 L×f6 15. S×d5 Le5

16. g3

Det kritiska för svart i den här varianten är 16. Lc4. I ett parti mellan Gufeld och Dorfman, Sovjet -75 kom svart sämre efter 16. — b5!? 17. L×b5 Tb8 18. c4 Sd4 19. The1 f6 20. La4 S×f5 21. Lb3 Se3 22. S×e3 D×d2 23. T×d2 f×e3 24. Td5 Tfd8 25. T×e3 T×d5 26. c×d5 Kf8.

I nyligen avslutade Junior-EM i Groningen prövade Karsten Rasmussen 16. — Dg5 mot ungraren Horvath. Vit kom också här bättre efter 17. g4 Tad8 18. Dg2 h5 19. h3 h4 20. The1.

Man får förmoda att Kasparovstaben hade någonting i bakfickan mot löpardraget.

16. — f×g3 17. h×g3 Se7 ½-½

Balasjov-Salov fortsatte 18. Se3 D×d2 19. T×d2 Tfd8 20. Ld3 L×g3 21. f6 Sg6 22. Tg2 Lf4 23. Sf5 g×f6 24. S×h6† L×h6 25. T×h6 Kg7 och svart vann så småningom slutspelet.

Nu råkar Balasjov vara en av Karpovs sekundanter, så ett eller annat har han väl delgivit världsmästaren. Kasparov valde att inte syna.

Alla tidigare rekord är med detta parti slagna. Aljechin och Capablanca la av efter 34 partier.

Fredag 28 december

Trettiosjätte partiet

VM-solen sken, fåglarna kvittrade, gräset var grönt och himlen blå. Plötsligt, som från tomma intet, brakar allt samman: blixt och dunder, åska och oväsen, regn som öser ner. Garris hammare är ute och härjar, han smattrar in sina offer. Karpov hukar och parerar så gott han kan och försöker lugna ner fridstöraren. Med några avbyten lyckas han också, ovädret drar förbi och himlen rättar till sin blåa klädsel. De enda spår som blir kvar i gräset efter oredan och som vittnar om att någonting har hänt, är en lätt sargad svart kungsflygel och en merbonde för vit. Den kan dock inte uträtta mycket i det olikfärgade löparslutspelet.

En svala gör ingen sommar.

Nr 54 DAMGAMBIT

Kasparov — Karpov

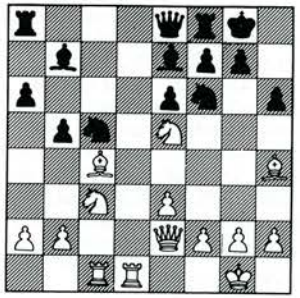
1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Le2 Lb7 9. Tc1 d×c4 10. L×c4 Sbd7 11. 0-0 c5

I 34:e partiet spelade Karpov 11. — a6. Det har sina poänger att vänta med detta drag. Man kan till exempel locka motståndaren att börja offra ursinnigt.

12. d×c5 S×c5 13. De2 a6 14. Tfd1

14. a4 var ställningsmässigt. Men nu är det så, att Kasparov har sett något flimra förbi i vänstra ögonvrån...

14. — De8 15. Se5 b5

16. S×b5

Så här långt gången fanns det inget alternativ.

16. — a×b5

Karpov tänkte i en halvtimme här. Säkert övervägde han 16. — Db8. Efter 17. Lg3 a×b5 (17. — Sfe4 18. Sg6 S×g3 19. S×e7† och 20. h×g3) 18. Sg6 f×g6! (18. — De8 19. S×e7† D×e7 20. Ld6) 19. L×b8 har svart tre lätta för damen **och** ordning på sina pjäser. Att bondeställningen är lite taskig, spelar mindre roll.

17. L×b5 La6

Det säkraste. Efter 17. — Db8 börjar det vina vilt kring svarts kung, Ligterink ger 18. T×c5! L×c5 19. L×f6 g×f6 20. Sd7 Da7 21. Dg4† Kh8 22. Dh4 Le7 23. D×h6† Kg8 24. S×f6† (Här missar Ligterink i själva mattsättningen, han utför 24. Td4 f5 25. Sf6† L×f6 26. D×f6 Tfc8 27. Th4 Tc1† 28. Lf1 "och svart är förlorad". Istället för 26. — Tfc8 finns dock en enkel parad: Le4 och vit har bara remischackar) L×f6 25. Ld3 med matt.

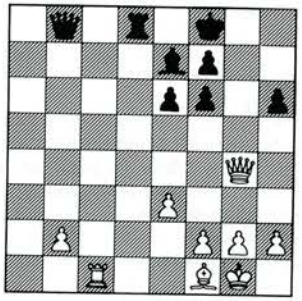
Bättre är 20. — Dc7 (matten på f7 är då garderad i föregående långa variant). Efter 21. Tc1 är ställningen "oklar".

18. T×c5 L×c5 19. L×a6 Da4 20. L×f6 g×f6 21. Lb5 D×a2 22. Sd7 Le7 23. Dg4† Kh8 24. S×f8 L×f8

"Bidde det inget mer?"

Så fort Kasparov sätter igång med att offra och härja i den här matchen, så är det enda han får ut en förflackad ställning (2:a och 16:e partierna) eller ett förlorat slutspel (6:e partiet).

25. Df3 Le7 26. Lc4 Da7 27. Dh5 Kg7 28. Dg4† Kf8 29. Lf1 Td8 30. Tc1 Db8

31. Tc2

Medan vi satt i Groningen och väntade på att de sista dragen från Moskva skulle komma in på text-TV'n, kastade dansken Karsten Rasmussen här iväg 31. b4!? "Det spiller Kasparov og vinder!". Poängen är 31. — D×b4 32. Dh5 Kg7? 33. Tc4! Men efter glädjedödaren 32. — f5! 33. D×h6† Kg8 kan vit svårligen vinna.

31. — f5 32. De2 Kg7 33. g3 Tc8 34. h3 T×c2 35. D×c2 Lf6 36. b3 Db4 37. Dd1 Dc3 38. Kg2 Dc6† 39. Kh2 Dc5 40. Le2 Le7 41. Kg2

Karpov förseglade **41. — Dc6†** och spelarna enades om remi utan spel. Fribonden går inte att få fart på och svarts enda svaga punkt f7 är omöjlig att komma åt — löparen kommer nog till h5, men hur ska damen komma till e8? ½-½

Måndag 31 december

Time-out (Kasparov)

Efter de första 24 partierna, har spelarna rätt till varsin ledighet på åtta partier.

Onsdag 2 januari

Trettiosjunde partiet

Blott 15 drag den här gången.

Folk börjar fnysa åt matchen. Antipropaganda och dålig reklam, säger man. Det kanske är att ta i, vad man däremot kan beklaga är att världens i särklass två bästa spelare inte vill visa upp allt det kunnande de otvivelaktigt besitter.

Det här partiet får ju en spännande början med rockad åt olika håll, allt verkar upplagt för en spännande kamp. Men så bjuder Kasparov remi och Karpov ser ingen anledning att fortsätta.

Tyvärr.

Nr 55 SICILIANSKT

Karpov — Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0-0-0 0-0 9. Sb3

I sitt förra vita parti spelade Karpov här 9. f4.

9. — a5 10. a4 d5 11. e×d5

I ett parti mellan Jens Kristiansen och Jonathan Speelman i Gladsaxe -83 spelades här 11. L×f6 L×f6 12 e×d5 L×c3 13. D×c3 Sb4 14. Kb1 e×d5 och enligt Encyklopedin står vit nu något bättre efter 15. Dg3.

Karpov tvivlar uppenbarligen på detta.

11. — S×d5 12. L×e7 Sc×e7 13. Sb5 Ld7 14. Le2 Sf5 15. S3d4 S×d4 ½-½

Karpov tänkte i tio minuter innan han accepterade.

Fredag 4 januari

Trettioåttonde partiet

Efter sitt uppriktiga försök i 35:e partiet att slå två flugor i en smäll, alltså att knäcka både Tartakower och Karpov med taktiska medel, ett försök som bara resulterade i ett remislutspel, återgår nu Kasparov till positionella metoder mot varianten. Han kopierar sitt spel från det tolfte partiet, avviker i 16:e draget (Dc2) och får en liten fördel.

Mycket liten. Tio drag senare enas spelarna om dragupprepning och återseende på måndag.

Nr 56 DAMGAMBIT

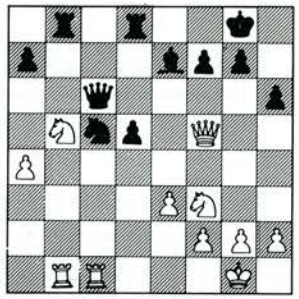
Kasparov — Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Le2 Lb7 9. L×f6 L×f6 10. c×d5 e×d5 11. b4 c5 12. b×c5 b×c5 13. Tb1 Lc6 14. 0-0 Sd7 15. Lb5 Dc7 16. Dc2

I det tolfte partiet spelades 16. Dd2 Tfd8 17. Tfc1 Tab8 18. L×c6 T×b1 19. S×b1 D×c6 20. d×c5 S×c5 och först nu 21. Dc2.

Kasparov spelar den här gången direkt damen till c-linjen. Därifrån ger den a-bonden möjlighet att rycka fram till a4, för att understödja en springarplacering på b5 och därifrån kan den bege sig på utflykter åt kungsflygeln till.

16. — Tfd8 17. Tfc1 Tab8 18. a4 Dd6 19. d×c5 S×c5 20. L×c6 D×c6 21. Sb5 Le7 22. Df5

Är hotet uppdagat?

22. — De8

Jodå, han ser 23. D×f7†.

23. Se5 Tb7 24. Sd4 Tc7 25. Sb5 Tb7 ½-½

Måndag 7 januari

Trettionionde partiet

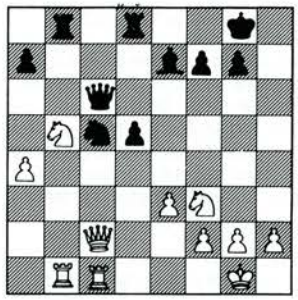
Steken från förra partiet vänds. Karpov tar de vita pjäserna, Kasparov de svarta. Varianten är densamma. Karpov avviker i 22:a draget (S×a7), byter ner till ett tämligen lika slutspel men han gnider lite kring svarts isolerade bonde — det har han gjort framgångsrikt tidigare, mycket tidigare, i matchen.

Här är det dock för få pjäser kvar, Kasparov har inga problem att hålla remi.

Nr 57 DAMGAMBIT

Karpov — Kasparov

1. Sf3 d5 2. d4 Sf6 3. c4 e6 4. Lg5 Le7 5. Sc3 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Le2 Lb7 9. L×f6 L×f6 10. c×d5 e×d5 11. 0-0 Sd7 12. b4 c5 13. b×c5 b×c5 14. Tb1 Lc6 15. Lb5 Dc7 16. Dc2 Tfd8 17. Tfc1 Tab8 18. a4 Dd6 19. d×c5 S×c5 20. L×c6 D×c6 21. Sb5 Le7

22. S×a7

Poängen är 22. — D×a4 23. D×a4 S×a4 24. Sc6 T×b1 25. S×e7† Kf8 26. Sg6†! f×g6 27. T×b1 och vit har fördel. Det finns emellertid ett påpassligt mellandrag.

22. — Da6

Och svart behåller både löparen och jämvikten.

23. Sb5 D×a4 24. D×a4 S×a4 25. Sfd4 Td7 26. Sc6 Tb6 27. Sbd4 Lf6 28. T×b6 S×b6 29. Tb1 Sa4 30. g3 Sc5 31. Kg2 g6 32. Sf3 Td6 33. Scd4 Se6 34. Tb8† Kg7 35. Sb3 Td7 36. Tb5 Lc3 37. Sc1 Sg5 38. Se2 Se4 39. Tb3 Tc7 40. Tb5 Td7 41. Sf4 Sf6 (förseglingsdraget) **42. h3 h5 43. Tb3 Se4 44. Ta3 Kg8 45. Ta4 Sf6 46. g4 h×g4 47. h×g4 S×g4 48. Se2 d4**

½-½

Onsdag 9 januari
Fyrtionde partiet

För åttonde gången och tredje gången i rad spelas Tartakowervarianten i Damgambit. Det är för övrigt tolfte gången som Damgambit förekommer i matchen.

Karpov testar ett mindre lyckat drag (13. — Da5?), tappar bonde och tvingas kavla upp ärmarna ända upp i axelhöjd. Han får en chans — Kasparov förseglar fel — och med ett överraskande bondedrag (41. — f5!) täcker han alla inbrytningsfält.

Taggtråd överallt plötsligt, Garri kommer inte igenom.

Försvarets triumf igen, den här matchens Höga Visa.

Nr 58 DAMGAMBIT

Kasparov-Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6.Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Le2 Lb7 9. L×f6 L×f6 10. c×d5 e×d5 11. b4 c5 12. b×c5 b×c5 13. Tb1

Den här upplagan av Tartakowervarianten har dykt upp i 12:e, 38:e, 39:e och nu alltså 40:e partiet. De gånger Kasparov har haft vit, har 13. Tb1 Lc6 14. 0-0 Sd7 skett. När Karpov hade vit i 39:e partiet, rockerade han redan i elfte draget. Dragomkastningarna har inte haft någon betydelse, de har mest tjänat som revirmarkerande: Karpov vill snabbt sätta kungen i säkerhet. Kasparov "djärvs" hålla den kvar i centrum några drag längre.

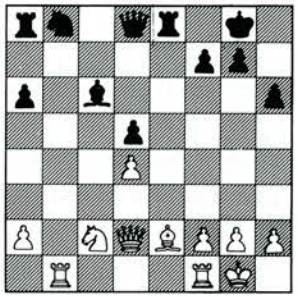
Nu gör dock världsmästaren en inbrytning på utmanarens revir. Garris ilskna reaktion låter givetvis vänta på sig.

13. — Da5? 14. Dd2 c×d4 15. S×d4 L×d4 16. e×d4!

Karpovlägret hade säkert trevligt under analyserna av 16. D×d4 Sc6 17. Dd2 d4! 18. e×d4 La6! 19. d5 Tad8 följt av Tfe8. Efter partidraget blir svarts löpare förskräckligt passiv.

16. — Lc6 17. Sb5 Dd8 18. 0-0 a6 19. Sa3 Te8 20. Sc2

Glider undan hotet 20. — De7 och nu är Garri på väg att konstruera en karpovsk tryckpress med Se3, Lf3, Tfc1-c5 osv. Då knäpper Karpov upp en stramande knapp...

20. — T×e2!

Efter detta blir han åtminstone av med träbocken på c6. Skulle vit kanske ha spelat 20. Tfe1 och förhindrat de följande bytena.?

21. D×e2, Lb5 22. T×b5 a×b5 23. D×b5 T×a2 24. Se3 Ta5 25. Db7!

Nu ligger onekligen Tc1-c8 i stöpsleven. "Normala" (utvecklings) drag hjälper inte svart här: 25. — Sa6 26. Tc1 Dd6 27. Tc8† Kh7 28. D×f7. Eller mothotet 26. — Df6 27. S×d5 D×d4 28. Dc8† Kh7 29. Df5†.

Därför släpper Karpov bonden direkt.

25. — De8 26. S×d5 Th5 27. Da8 Dd7 28. Sc3 Tb4 29. d5 Dc7 30. Sd1! Tb5 31. Se3 Da5 32. D×a5 T×a5 33. Td1

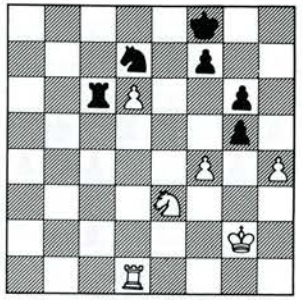
På 33. Tc1 spelar svart 33. — Sd7 34. Tc8† Kh7 35. Tc7 Ta1† 36. Sf1 Se5! 37. f4 Sg4. Eller 34. Kf1 Sf6! och tornet tvingas hursomhelst till d-linjen.

33. — Sd7 34. g4

Vits kung ska använda springaren som slängkappa på sin väg upp till e4. Den rakare vägen över f1-e2 kan blockeras från a3 av svarts torn.

34. — g6 35. Kg2 Ta4 36. h3 Kg7 37. d6 Ta6 38. f4 Tc6 39. h4 Kf8 40. g5 h×g5

Avbrott. Kasparov förseglade naturligtvis...

41. h×g5

...och det är tji vinstchanser! Garri missar helt svarts svarsdrag — i likhet med det analyserade och kommenterade stormästargänget på plats i Moskva. Man talade om 75-procentiga vinstchanser för vit.

Hur stora de är efter 41. f×g5! är inte lönt att säga men svarta motspel på kungsflygeln är då i alla fall otänkbara. T.ex. 41. f×g5! f6 42. Kf3 Tc5 43. Sd5 f×g5 44. f×g5 Tc6 45. Sf6! eller 44. — Kf7 45. Sf6! (ändå) S×f6 46. g×f6 Tc8 47. d7 Td8 48. Td6! och på 41. — f5, som i partiet, finns 42. Kf3 Kf7 43. h5! — poängen med det "regelvidriga" bondeslaget.

Om svart förhåller sig passiv, spelar vit upp kungen till e4, Td4, Sc4-e5 och svart får svårt att andas.

41. — f5!

Tar just fältet e4 från vits kung. Om nu 42. g×f6 s Kf7 43. Sg4 Ke6! och vit tappar sina bönder, kungen är för långt borta för att kunna hjälpa sina förlupna undersåtar.

42. Td4 Kf7 43. Sc4 Ke6 44. Kf3 Tc5 45. Ke3 Tb5 46. Kd2

På 46. Td1 med idén Th1-h6 spelar svart 46. — Tc5!, varefter 47. Kd4 är omöjligt.

46. — Td5 47. T×d5

47. Kc3 är ett försök att få upp kungen till fjärde raden (47. — T×d4?? 48. K×d4, svart är i dragtvång). Men efter det ståndaktiga 47. — Sc5! (bara svarts kung som inte har fattat att det är symmetri på gång!) släpps ingen över bron.

47. — K×d5 48. Se5 K×d6 49. S×g6 Sc5 50. Sh4 Ke6 51. Ke3 Se4 52. Sf3 Kf7 53. Kd4 Kd6 54. Kc4 Sf2 55. Kd4 Se4 56. Se1 Kd6 57. Sc2 Sc5 58. Ke3 Se6 59. Sd4 Sg7 60. Kd2 Kc5 61. Kd3 Kd5 62. Se2 Sh5 63. Ke3 Sg7 64. Sg3 Kd6 65. Kf3 Ke7 66. Se2 Se6 67. Sg3 Sg7 68. Sf1 Kf7 69. Se3 Kg6 70. Sd5 Se6

½-½

Svart slår på g5 vad vit än hittar på.

Fredag 11 januari
Time-out (Karpov)

Matchen har nu pågått i fyra månader och arrangörerna har lagt fram förslaget till spelarna att flytta hela apparaten till det något mindre men inte fullt så kostnadskrävande (enligt Ligterink kostar det 7000 rubel per matchdag att hyra Pelarsalen) Hotel Sport, en bit utanför staden. Kasparov lär inte ha något emot det — och tacka för det: här vann han interzonturneringen-82 i stor stil. Karpov vägrar dock att flytta på sig. Han anar väl vådan av att ge vika, ens en tum. "Ser man inte upp så hamnar matchen på Centrala schackklubben, vanliga spelkvällar" misstänker förmodligen Karpov. Respit har därför givits till 1 februari.

Och arrangörerna fortsätter att gräva djupt i sina nötta fickor...

Måndag 14 januari
Fyrtioförsta partiet

Kurragömmaleken mellan spelarnas öppningsval fortsätter. Nu är det Garris tur att tassa fram bakom världsmästarens rygg och nalla av hans ryska repertoar. För att vara ett ryskt parti blir det dock ovanligt kombinationsrikt och komplicerat. Kasparov kilar in med en springare i vits läger, den fångar sig själv och Karpov vidtar genast åtgärder för att suga åt sig den. Då offrar Kasparov, springaren försvinner liksom åtskilligt annat på brädet och ett slutspel uppstår med merbonde för vit, där svart har god kompensation i sitt löparpar och när tidsnöden är avklarad återstår blott en torftig remiställning.

Efter 71 drag är det fritt fram igen.

Nr 59 RYSKT

Karpov — Kasparov

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. S×e5 d6 4. Sf3 S×e4 5. d4 d5 6. Ld3 Le7 7. 0-0 Sc6 8. c4

I 28:e och 30:e partierna spelade Kasparov, som då skötte de vita pjäserna, det vanligare 8. Te1 Lg4 9. c4.

8. — Sb4 9. Le2

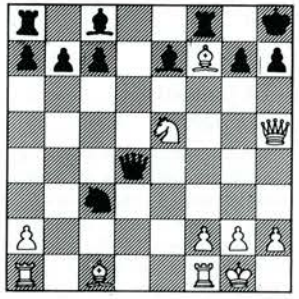
Det här à tempodraget har, märkligt nog, inte spelats tidigare i större sammanhang (nåja, varianten hör ju inte till de övligaste i världen. Keres rekommenderade 9. c×d5 S×d3 10. D×d3 D×d5 11. Te1 Lf5 12. Se5 f6 13. Df3 på sin tid). I en annan tappning spelade dock Velimirović draget mot Schüssler i Smederevska Palanka-79: 8. — Sf6 9. Sc3 0-0 10. h3 Sb4 11. Le2 c5 12. a3 Sc6 13. d×c5 d×c4 14. Le3 och uppnådde en liten fördel, allt enligt Encyklopedin.

9. — d×c4 10. L×c4 0-0 11. Sc3 Sd6

Garri tänkte ett bra tag här (Karpov förbrukade också en hel del tid i öppningen, överhuvudtaget var de tolv första dragen i det här partiet, enligt Suetin, "långsammast hittills i matchen"). Säkert tänkte han på 11. — S×c3 12. b×c3 Sd5 13. Se5!, varefter det blir mycket komplicerat men vit tycks ha makterna på sin sida; angreppsföringen påminner förresten om Beljavskijs nimzoindiska dito mot Kasparov i fjärde matchpartiet 1983.

Beskåda exempelvis 13. — S×c3 14. Df3 D×d4 (What else?) 15. L×f7† Kh8 16. Dh5 (16. Sg6† h×g6 17. Dh5 matt?!? är en form av schackblindhet)

Analysdiagram

16. — Lf5! (16. — T×f7 17. S×f7† Kg8 18. Sg5 är avgörande för vit; eller, om vi nu nödvändigtvis ska briljera, 17. D×f7 Se2† 18. Kh1 Lf5 19. D×f5 D×a1 20. Sf7† Kg8 21. De6 Df6 22. Sh6† Kh8 — 22. — Kf8 23. Dg8 matt! — 23. D×e2 g×h6 och nu höjdpunkten, tolvtumsspiken 24. Lb2!) 17. D×f5 Lf6! 18. Sg6†! h×g6 19. L×g6 Dh4 20. La3 (mordförsöket 20. g3 slinker svart ur efter 20. — Se2† och 21. — L×a1) och vits löparpar arbetar hårt och framgångsrikt: 20. — Le7 21. L×e7!

Till partiet:

12. Lb3 Lf6 13. h3 Lf5!? 14. Le3 Te8 15. a3 Sd3

Bara en logisk följd av svarts trettonde drag. 15. — Sc6 16. Sd5 var inte vidare lustigt.

16. Tb1! c5

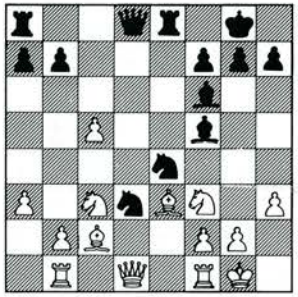
Larmet går.

17. d×c5

Svart reder sig efter 17. Lc2 c×d4 18. S×d4 L×d4 19. L×d4 Sf4. Vit får ju inte behålla sitt prydliga löparpar.

17. — Se4 18. Lc2

Om vit försöker behålla bonden med 18. S×e4 L×e4 19. La4 — idé 20. b4 — finns resursen 19. — S×b2!

Populär diagonal, den där mellan h7 och b1... Nu följer en vild forcering, rakt på portarna.

18. — S×b2! 19. D×d8 Ta×d8 20. T×b2 L×c3 21. T×b7 S×c5! 22. L×c5 L×c2 23. T×a7

Men inte 23. Tc1 Te2! 24. Kf1? på grund av 24. — Ld3 25. T×c3 La6! (allvarligt hot på d1!) 26. Ld4 Te7†.

23. — Ld1!

Fryser ute f1-tornet så länge som möjligt. Svart har tillräckligt motspel för bonden, löparparet (ännu en gång, alltså!) ska säkra remin.

24. Te7 T×e7 25. L×e7 Td3 26. Sg5 Lb2 27. Lb4 h6 28. Se4 f5

Fräck som få.

29. Sc5 Td5 30. Te1 f4 31. a4 Td4 32. a5 T×b4 33. T×d1 Ld4 34. Se6 La7 35. Td7!

Nödvändigt mothot. Vågskålen hotade att tippa över åt det svart hållet till (Tb2!).

35. — Tb1† 36. Kh2 L×f2

Nödvändigt matthot.

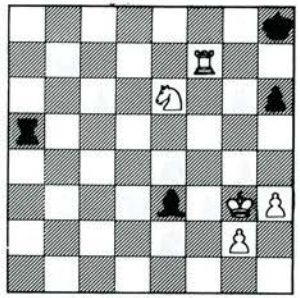
37. S×f4 Ta1 38. Se6

38. Td5 Le1!

38. — T×a5 39. T×g7†

39. S×g7 med den icke föraktliga planen g4, Sf5, strandar på 39. — Ld4! och Le5† (40. T×d4 K×g7 är direkt remi).

39. — Kh8 40. Tf7 Le3 41. Kg3

Här avbröts partiet och Kasparov förseglade sitt nästa drag. Det är för lite material kvar för att vit ska ha några reella vinstchanser. Svart kan alltid som i partiet, hota tornbyte på sjunde raden och när inkräktaren är ivägjagad ställer sig svarts kung på h7, därifrån givande sin sista bonde en trygg gardering.

Karpov gnider dock envetet på i ytterligare 30 drag, som tack för kaffet i förra partiet. Nötningsrekordet har världsmästaren också — 93 drag i femtonde partiet.

41. — Ld2 42. Td7 Lc3 43. Kf3 Kg8 44. Sf4 Tf5 45. Ke4 Tf7 46. Td8† Kh7 47. Td3 Te7† 48. Kf3 Lb2 49. Tb3 Lc1 50. Sd5 Te5 51. Sf6† Kg6 52. Se4 Tf5† 53. Ke2 Te5 54. Tb4 Te7 55. Tc4 Te8 56. g3 Lb2 57. Kf3 Te6 58. Tc5 Ld4 59. Td5 Le5 60. Tb5 Lc7 61. Tc5 Lb6 62. Tc8 Ld4 63. Tg8† Lg7 64. h4 Ta6 65. Kf4 Ta5 66. Te8 Tf5† 67. Ke3 Te5 68. Tg8 Te7 69. Kf3 Tf7† 70. Kg4 h5† 71. Kh3 ½-½

På Karpovs förslag, förstås.

Onsdag 16 januari

Fyrtioandra partiet

Med detta korta remiparti, avslutas en remisvit på fyra partiet i denna upplaga av Tartakowervarianten (egentligen fem, om vi räknar in det 12:e partiet, de andra var 38:e, 39:e och 40:e). Karpov upprepar givetvis inte lindansarspelet från det 40:e partiet, som inleddes med 13. — Da5? Nu återvänder han till normaldraget 13. — Lc5 och efter "nyheten" 16. — Tfc8 har svart sitt på det torra.

Vilket Kasparov snabbt inser.

Nr 60 DAMGAMBIT

Kasparov — Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Le2 Lb7 9. L×f6 L×f6 10. e×d5 e×d5 11. b4 c5 12. b×c5 b×c5 13. Tb1 Lc6 14. 0-0 Sd7 15. Lb5 Dc7 16. Dc2 Tfc8 17. Tfc1 L×b5 18. S×b5 Dc6 19. d×c5 S×c5 20. Df5 De6 21. Sfd4 D×f5 22. S×f5 Se6 23. T×c8† T×c8 24. S×a7 Tc2 25. Sb5 T×a2 26. h3 Ta5 ½-½

Fredag 18 januari

Fyrtiotredje partiet

När den här matchen ännu låg i sin vagga och jollrade, spelade Kasparov precis som nu Najdorfvarianten i Sicilianskt (5:e partiet). Då spelade Karpov 6. Le2, Kasparov knallade med 6. — e6 över i Scheveningen och partiet slutade snabbt remi.

Precis som nu.

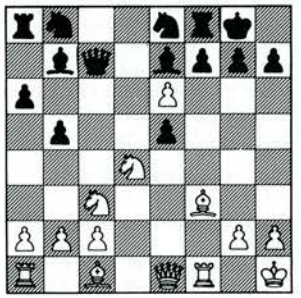
Nr 61 SICILIANSKT

Karpov — Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0-0 Le7 8. f4 0-0 9. Kh1 Dc7 10. De1

10. a4, som alltid är ett tappert försök att hålla svarts damflygel i schack, spelade Karpov i det femte partiet.

10. — b5 11. Lf3 Lb7 12. e5 Se8 13. f5 d×e5 14. f×e6

14. — L×f3

Girighet straffar sig här: 14. — e×d4 15. Sd5! Dd6 (15. — L×d5 16. L×d5 Ta7 17. e×f7†) 16. S×e7† D×e7 17. L×b7 D×b7? 18. e7! med vacker tornfångst.

15. e×f7† T×f7 16. S×f3 Sd7 17. Lg5 Lf8 18. a3

Det första självständiga draget i det här partiet. I Kudrin—Suba, Hastings 83-84 skedde 18. Tf2 Sd6 19. Td1 Te8 20. Te2 Dc6 21. a3 Sc4 22. Lc1 h6 23. Dg3 och efter 23. — e4! kom svart loss bakom e-bonden, med löparen inte minst. Om vit ska räkna med att ha någon fördel, måste han blockera den svarta bonden med en springare på e4.

Det är just vad de tre sista dragen här kretsar kring.

18. — Sd6 19. Sd2 T×f1 20. D×f1 Dc6 21. Te1 Te8

Det är möjligt att svart står något bättre, vit kan inte, utan uppoffringar, få till en snygg springarblockad på e4. Efter 22. Sde4 S×e4 23. S×e4 hänger det på c2 och 22. Df3 D×f3 23. g×f3 är inte grant.

Bäst är förmodligen slutspelet 22. Dd3 Sc5 23. Dd5† D×d5 24. S×d5 och efter 24. — e4 får vit nöja sig med blockaden ett snäpp längre ner, på e3. Svarts löpare är då med igen, när inte bonden står på e5 och proppar igen diagonalen.

Men allt detta var tydligen peanuts och smådetaljer för spelarna, som här enades om remi. Betänketiden avslöjar vem som hade bäst förkunskaper: Kasparov 46 minuter, Karpov halvannan timme.

Måndag 21 januari

Fyrtiofjärde partiet

Spanskt, som Karpov har använt genom hela sin karriär, gör för första gången sitt intåg i matchen. Att det inte har skett tidigare, beror förstås på att det är blott tredje gången som Kasparov spelar 1. e4.

Karpov försvarar sig med modevarianten 9. — Lb7 och 10. — Te8, den förbättrade Smyslovvarianten, eller vad vi nu ska kalla den. Det blir en ganska spännande kamp där utmanaren tillskansar sig löparparet mot världsmästarens springardito. I trettionde draget ratar Kasparov en enligt "experterna" lovande bondeframstöt (30. e6) men svart hade haft tillräckligt försvar.

Åtta drag senare har Karpov avvärjt alla hot.

Nr 62 SPANSKT

Kasparov — Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Lb7 10. d4 Te8 11. a4 h6 12. Sbd2 e×d4

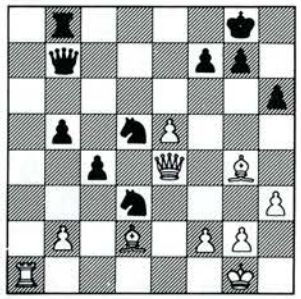
Carri spelade själv den här varianten som svart mot Timman i matchen Sovjet-Övriga världen (eller World som det så korthugget heter i Informator). Då föredrog han att hålla centrum intakt med 13. — Lf8 (dragupprepningen 11. Sg5 Tf8 12. Sf3 Te8 hade lagts in.) Slå upp i nämnda bok, nr 37/389. Där har Kasparov försett partiet med utförliga kommentarer.

13. c×d4 Sb4 14. De2

I partiet Tsesjkovskij—A. Ivanov Sovjet -84, där idén med att överlåta centrum åt vit dök upp för första gången, spelades 14. d5. Svart stötte framgångsrikt mot vits centrum med 14. — c5 15. d×c6 S×c6 16. Sf1 Lf8 17. Sg3 Se5 18. Sd4 d5!

Finns i Informator 37.

14. — Lf8 15. e5 Lc6 16. a×b5 L×b5 17. Dd1 Sfd5 18. Se4 c6 19. Sc3 Tb8 20. S×b5 a×b5 21. e×d6 L×d6 22. Ld2 Dc7 23. Db1 Dd7 24. Se5 L×e5 25. T×e5 T×e5 26. d×e5 c5 27. De4 c4 28. Ld1 Sd3 29. Lg4 Db7

30. Dd4

Vad spelar svart på 30. e6?

30. — Te8 är dåligt p.g.a. 31. Le3! med åtföljande tornintrång på a7 och partiidén 30. — Db6 fungerar inte nu: 31. D×d5 D×f2† 32. Kh2 D×d2 33. e×f7† och 34. Dd6.

Slutspelet efter 30. — Sf7 är mödosamt för svart. Alltså 31. D×b7 T×b7 32. Ta8† Kh7 33. Lf5† g6 34. L×d3 c×d3 35. e×f7† T×f7 36. Td8 Sd7 37. f4 eller 37. f3 följt av kungsvandring till e3 och d-bondens gladare dagar bör vara räknade (37. — Te7 38. Lb4!). Även efter tornbytet 36. — Td7 37. T×d7 S×d7 38. f4 Sb6 39. b3! torde bonden falla.

Men, och nu återvänder vi till diagramställningen igen, på 30. e6 finns 30. — Sc5! med hot inte bara på damen och e-bonden, även Sb3 är en vass gaffel för vit att ta hänsyn till. Svart har inga större problem efter 31. e×f7† D×f7 32. Df3!? Sb3!

30. — Db6! 31. D×d5 D×f2† 32. Kh2 D×d2 33. Tf1 Dg5 34. D×f7† Kh8 35. e6 Se5 36. Df5 S×g4† 37. h×g4 Te8 38. D×g5 ½-½

Onsdag 23 januari

Fyrtiofemte partiet

Man kan förmoda att ett sorl spred sig i publiken efter Karpovs 26:e drag (T×c6). Karpov fick tillfälligt två lätta för torn, hade utmanaren missat något? Nej då, Kasparov hade som vanligt räknat långt och rätt, det fanns matthot på första raden och Karpov tvingades omgående lämna tillbaka erövrat material. Och tornslutspelet som följde var bara minimalt bättre för Karpov.

Matchen lever lugnt vidare.

Nr 63 SICILIANSKT

Karpov — Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0-0 Le7 8. f4 0-0 9. Kh1 Dc7 10. a4

10. Del skedde i det 43:e partiet.

10. — Sc6 11. Le3 Te8 12. Lf3 Tb8 13. Dd2

I femte partiet lanserade Karpov den lama nyheten 13. Te1.

13. — S×d4 14. L×d4 e5 15. La7

Svarts befrielsekamp på damflygeln med b7-b5 ska försvåras.

15. — Ta8 16. Le3 Ld7 17. a5 Tac8 18. Le2

18. f5? d5! 19. e×d5 L×f5 är inte särskilt smakfullt för vit.

18. — Lc6 19. Dd3 Dd8

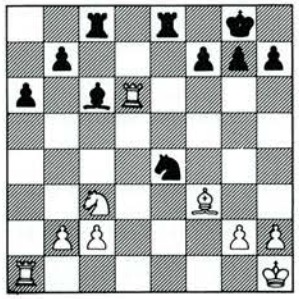
Kasparov bör redan här ha sett den följande kombinationen.

20. Tfd1 e×f4

Nu var 21. f5 ett positionellt hot.

21. L×f4 Lf8 22. Lf3 De7 23. L×d6 D×d6 24. D×d6 L×d6 25. T×d6 S×e4!

25. — L×e4 gick inte: 26. T×f6 T×c3 27. Tf4 Tc4 28. b3! och material ryker obönhörligen.

26. T×c6! T×c6 27. S×e4

Tornslutspelet efter 27. L×e4 T×c3 28. L×h7† K×h7 29. b×c3 är remi, dubbelmerbonden är inte mycket värd.

27. — Tce6!

Så enkelt var det. Vit måste nu släppa sin materiella fördel, annars förlorar han rent av. T.ex.: 28. Te1? f5 29. Sf6† Kh8!; 28. Td1? f5 29. Sg3 Te1† 30. Sf1 T×d1 31. L×d1 Te1.

28. Kg1 T×e4 29. L×e4 T×e4 30. Td1 g5

"Ett typiskt Kasparovdrag, varje människa hade ju gjort g6" — Kent Jägerflod.

31. Td5 h6 32. c3 Te6 33. Kf2 Kg7 34. g4 b6 35. h3 Kg6 36. Kf3 h5 ½-½

"Vinstförsöket" 37. a×b6 T×b6 38. b4 Tc6 39. Tc5? är farligt efter 39. — h×g4† 40. h×g4 T×c5 41. b×c5 Kf6 42. Ke4 Ke6, svarts avlägsna fribonde är startklar.

Fredag 25 januari

Inget spel

Än en gång kastar den inhemska politiken sin skugga över VM-matchen. Idag är Pelarsalen upptagen av ett valmöte.

Måndag 28 januari

Fyrtiosjätte partiet

En hård positionell spansk kamp där Kasparov hela tiden har en liten fördel och pressar på mot svarts ställning. Karpov försvarar sig dock, som så ofta, framgångsrikt.

Nr 64 SPANSKT

Kasparov — Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Lb7 10. d4 Te8 11. Sbd2 Lf8 12. a4 Dd7 13. a×b5 a×b5 14. T×a8 L×a8 15. d5 Sd8 16. Sf1 h6 17. S3h2 Sb7 18. Lc2 Sc5 19. b4 Sa6 20. Sg4 Sh7 21. Sg3 c6 22. d×c6 L×c6 23. Lb3 Sc7 24. Df3 Se6 25. h4 Dd8 26. Td1 Da8 27. Ld5 L×d5 28. e×d5 Sc7 29. Se4 Dc8 30. Se3 Dd7 31. Sf5 Ta8 32. Dh3 Td8 33. Le3 Dc8 34. Df3 Se8 35. Lb6 Td7 36. h5 Db7 37. Le3 Kh8 38. g4 Le7 39. S×e7 T×e7 40. g5 h×g5 41. L×g5 Tc7 ½-½

Onsdag 30 januari

Fyrtiosjunde partiet 5-2 till Karpov

Kasparov låter skynket falla från sitt 4. — c6, som han också använde i 29:e och 33:e partierna, vilket försvar han väljer mot 5. Lg5. Cambridge

Springs-varianten alltså — det fanns ju den skarpare Botvinnikvarianten 5. — d×c4 att tillgå, men det hade förstås varit idiotiskt i det här matchläget. Karpov kör sin vanliga taktik när någonting nytt dyker upp: han spelar lugnt och är nöjd med remi. Sedan är det tänkt att sekundanterna ska utarbeta något mer ambitiöst till nästa parti. Men den här gången misslyckas den taktiken, efter ett dåligt bondedrag (12. a4?) och en misslyckad bondeattack på kungsflygeln, tar Kasparov kommandot i centrum och får igång ett angrepp mot vits kung, som har hamnat på d3, vilse likt en älg i storstadstrafiken. Och när Karpov gör ytterligare ett dåligt bondedrag, faller hans ställning raskt samman.

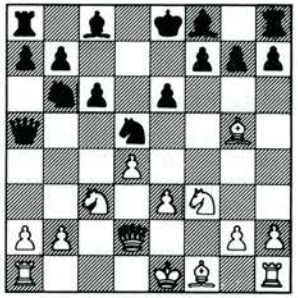
Märkligt svagt spel av världsmästaren som inte ens lyckas förhala det hela till ett förlorat avbrott.

Nr 65 DAMGAMBIT

Karpov — Kasparov

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. d4 d5 4. Sc3 c6 5. Lg5 Sbd7 6. e3 Da5 7. c×d5 S×d5 8. Dd2 S7b6

Smyslov spelade 8. — Lb4 två gånger mot Kasparov i kandidatfinalen. Garri vann båda partierna.

9. S×d5

Karpov kopierar Vera Menchiks spel mot Eliskases från 1936!

Ska vit ha någon fördel, så får han nog räkna med att offra en bonde, eller två. Partiet Krantz-Lundin från SM -64 är fortfarande aktuellt: 9. Tc1 S×c3 10. b×c3 Sd5 11. Ld3 S×c3 12. 0-0 Lb4 13. a3 D×a3 14. Ta1 Db3 15. Tfc1 ("Ett vinnande feldrag", menade Ståhlberg i sina TfS-kommentarer) Sa2 16. D×a2 D×d3 17. d5! e×d5? ("En mera glupsk än frisk aptit", skrev Ståhlberg. Men på det av honom rekommenderade 17. — 0-0 har vit förmodligen god kompensation efter 18. Td1 med idén 19. d6!) 18. Db2 f6 (18. — Lf8 19. De5† Le6 20. T×a7!) 19. D×b4 f×g5 20. e4! d4 21. Ta5! b5 22. Dd6 Ld7 23. Se5 och svart gav upp.

Så långt hade givetvis inte Kasparov låtit det gå.

9. — D×d2† 10. S×d2 e×d5 11. Ld3 a5 12. a4?

Man har sett Karpov göra taktiska grodor men ett så här uppenbart positionellt fel måste betecknas som uppseendeväckande för att komma från hans hand. En intressant idé var 12. 0-0-0 följt av Kb1, f3, e4 osv; om svart spelar a5-a4 så bromsar vit med a2-a3.

Efter partidraget njuter förstås svart av fältet b4.

12. — Lb4 13. Ke2 Lg4† 14. f3 Lh5 15. h4 0-0 16. g4 Lg6 17. b3

På 17. L×g6 svarar svart med 17. — f×g6!, e- och f-bönderna är jobbiga att försvara för vit.

17. — L×d3† 18. K×d3 Tfe8 19. Tac1 c5! 20. Lf4

Vit får en gaffel i sig om han försöker nalla en bonde: 20. d×c5 Sd7 21. c6 b×c6 22. T×c6? Se5†.

20. — Tac8 21. d×c5 Sd7 22. c6 b×c6 23. Thd1

På 23. Tc2 är Sc5† 24. Ke2 d4! obehagligt för vit. Däremot är inte bonderovet 24. — L×d2 25. T×c5 L×e3 så imponerande. Vit klarar sig hyfsat efter 26. L×e3 d4 27. Thc1.

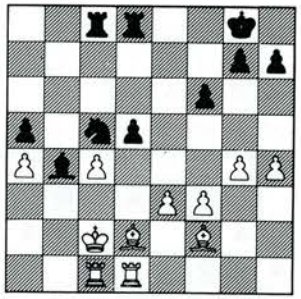
23. — Sc5† 24. Kc2 f6!

På direkt 24. — Se6 kunde vits löpare ha växlat in på en nyttigare diagonal med 25. Le5!

25. Sf1 Se6 26. Lg3 Ted8 27. Lf2 c5 28. Sd2 c4

Svarts pjäser stod perfekt, det fanns liksom inget mer att vänta på.

29. b×c4 Sc5

30. e4?

Förtvivlan och sammanbrott. Det gick att streta emot en hel del med 30. Ta1.

Efter 30. — d×c4 31. S×c4 T×d1 (31. — Sd3? 32. T×d3 T×c4† 33. Kb3!) 32. T×d1 S×a4 33. Td4! (33. Kb3 Sc5† 34. Kb2 Se4! är mycket bra för svart).

Nu vinner 33. — Lc3 34. Te4? Le5! med hotet Sc5, men vit har mothugget 34. Sd6! och klarar sig. Det går inte att fånga springaren med 34. — L×d4† 35. S×c8 Lc5, vit klarar biffen med 36. Kb3!

Bäst för svart verkar 33. — Lc5 vara och efter 34. Te4 Lf8! är vits ställning "svajig".

30. — d4

Nu hotar svart med matt: 31. — d3† 32. Kb2 L×d2 33. T×d2 Tb8† 34. Kc3 Tb3!

31. Sb1 d3† 32. Kb2 d2! 0-1

33. — Sd3† ligger i den så kallade stöpsleven.

1-1 i vinster som svart nu. Karpov hade ju svart i det 6:e partiet, som han vann.

Fredag 1 februari

Inget spel

Man är istället mitt uppe i flyttningsbestyr. Matchen ska alltså flyttas från Pelarsalen till Hotell Sport.

Måndag 4 februari

Inget spel

Håller fortfarande på och flyttar.

Onsdag 6 februari

Time-out (Karpov)

*

Kasparov vann även det 48:e partiet som vi återkommer med i nästa nummer.

Därmed var VM-matchen slut för denna gång!

OS-partier

De i TfS/1 omnämnda OS-partierna med kommentarer av John Nunn fick tyvärr inte plats i detta nummer av TfS men kommer i mars/aprilnumret av tidskriften.

Tidskrift för Schacks Kamratförbund

Årsmöte onsdagen den 3/4 kl 18.00 i Schackspelets Hus, Haga Kyrkogatan 3, Göteborg.
Alla schackvänner välkomna!

Allsvenskan

Ställningen efter femte ronden:

Div. I — norra						
Wasa SK 1	5	5	0	0	23.5	10
SK SASS 1	5	2	2	1	21.5	6
SK Rockaden Sth 1	5	3	0	2	20.5	6
Upsala ASS 1	5	2	1	2	20.5	5
Vällingby SS 1	5	2	0	3	19.5	4
Solna SS 1	5	1	1	3	19.0	3
SK SASS 2	5	0	3	2	18.5	3
SK Passanten 1	5	1	1	3	17.0	3
Div. I — södra						
Åstorps SS 1	6	5	0	1	28.0	10
SK Kamraterna G 1	5	4	1	0	25.5	9
SS Manhem 1	5	3	1	1	23.0	7
SS Allians Skän 1	5	2	1	2	20.5	5
Limhamns SK 1	5	2	0	3	21.0	4
SS Manhem 2	6	1	1	4	21.5	3
Lunds ASK 1	5	1	0	4	18.0	2
Rödeby SK	5	1	0	4	10.5	2
Div. II — norra						
Upps Akademiska 1	6	6	0	0	32.5	12
Wasa SK 2	4	3	0	1	18.5	6
Sundsvalls SK 1	5	2	0	3	20.0	4
Bollmora SK	4	2	0	2	16.5	4
SS Luleå 1	4	2	0	2	16.5	4
SK Rockaden Ume 1	4	1	1	2	14.5	3
Husby SK 1	4	1	0	3	11.5	2
SK Rockaden Ume 2	5	0	1	4	14.0	1
Div. II — östra						
Schack-08 1	5	4	0	1	25.5	8
Farsta SK 1	5	4	0	1	24.0	8
Sthlm Södra SS	5	3	0	2	23.0	6
Västerås ASK 1	5	3	0	2	22.0	6
Örebro SS 1	5	3	0	2	20.0	6
Linköpings ASS 1	5	2	0	3	20.5	4
Eskilstuna SK 1	5	1	0	4	15.0	2
Linköping ASS 3	5	0	0	5	10.0	0
Div. II — västra						
Lundby SS 1	5	5	0	0	28.5	10
K-H Alliansen 1	5	4	0	1	26.0	8
Linköping ASS 2	5	3	1	1	24.0	7
Eksjö SK 1	4	2	1	1	18.0	5
Karlstad ASS 1	5	2	0	3	20.5	4
SS Manhem 3	4	2	0	2	14.0	4
Jönköpings SS 1	5	0	0	5	11.0	0
SK Kamraterna 2	5	0	0	5	10.0	0
Div. II — södra						
Helsingborgs SS 1	5	4	0	1	28.5	8
Malmö SS 1	5	4	0	1	27.5	8
Hässleholm SK	5	4	0	1	23.0	8
Limhamns SK 2	5	2	1	2	18.5	5
Lunds ASK 2	5	2	0	3	14.5	4
Malmö AS 1	5	1	1	3	16.5	3
Torskors SK	5	1	1	3	15.5	3
IKF Mladost	5	0	1	4	16.0	1

Jan Berglund

Tredelad seger i Rilton

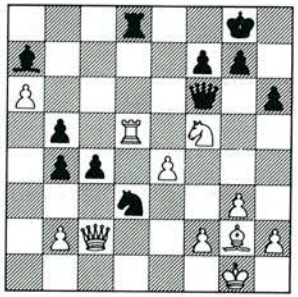
Två svenska IM-inteckningar och riltonbucklan ännu ej utdelad blev slutresultatet av den 14:e upplagan av Rilton Cup, som spelades i Medborgarhuset, Stockholm, 27 december—4 januari 1984-5. Caspar Carleson och Lars Degerman var de två lyckliga, som spelade till sig var sin IM-inteckning.

I årets inte alltför starka startfält var Lars-Åke Schneider förstaseedad. Inför tävlingen ledde han också Rilton Cups maratontabell på dryga 7 poäng. Inför den tredje upplagan av Rilton Cup skänkte dr Tore Rilton en vacker värdefull silvercup att tillfalla den spelare som först uppnår 10 poäng i Rilton Cups maratontabell. Seger ger 3 poäng, andraplats 2 poäng och tredjeplats 1 poäng. Schneider började trevande. Först en 60 dragsremi mot Norges Roar Elseth i första ronden och sedan följande mot 17-seedade Caspar Carlsson.

Nr 66 DAMGAMBIT

Carleson	**Scheider**
Wasa	**Manhem**

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. g3 d5 4. Lg2 d×c4 5. Da4† Sbd7 6. Sd2 c6 7. D×c4 Ld6 8. Sgf3 0-0 9. 0-0 e5 10. Dc2 e×d4 11. S×d4 Se5 12. S2b3 Te8 13. Sf5 L×f5 14. D×f5 De7 15. Dc2 Tad8 16. Sd4 Lc7 17. Sf5 De6 18. Lg5 h6 19. Lf4 Sd5 20. Ld2 Lb6 21. a4 a5 22. e3 Df6 23. e4 Sb4 24. L×b4 a×b4 25. a5 La7 26. a6 b5 27. Tad1 c5 28. T×d8 T×d8 29. Td1 c4 30. Td5 Sd3

31. e5! S×e5 32. De4 T×d5 33. D×d5 D×f5 34. Da8† Lb8 35. Le4 Sf3† 36. Kg2 Sh4† 37. Kf1 1-0

Komma underifrån

Caspar Carlsson började liksom Schneider med en remi mot en längre rankad i första ronden. Caspars motståndare var då en av turneringens remikungar, Per Larsson. Sedan blev det förlust i femte ronden mot en annan av turneringens överraskningar, Andrzej Adamski. Ytterligare två vinster innan han "avstannande" gled i mål med två remier. Även Thomas Welin började trevande, en vinst och 4 remier. Så modellen att nå förstaplatsen i årets Rilton Cup var avvaktande början och spurt underifrån.

Nr 67 SICILIANSKT

Heinz Hünerkopf	**Thomas Welin**
BRD	**SASS**

1. e4 c5 2. c3 e6 3. d4 d5 4. e×d5 e×d5 5. Sf3 Sf6 6. Le3 c4 7. b3 c×b3 8. a×b3 Sc6 9. Se5 Ld6 10. S×c6 b×c6 11. Le2 Se4 12. Lf3 0-0 13. 0-0 f5 14. Te1 L×h2† 15. K×h2 Dh4† 16. Kg1 f4 17. g3 f×g3 18. f×g3 D×g3† 19. Lg2 Lh3 20. Te2 Sf2 0-1

Dåliga förhållanden

Rilton Cup kändes i år ganska avslaget. Såväl spelare som publik svek. Det kom visserligen 42 spelare från 7 länder till A-gruppen. Men det var inga egentliga toppar. Ingen stormästare. Av Sveriges totalt 16 IM och 3 GM deltog endast 4. I allt var det 6 IM och 9 FM. Publiken svek också. De lägsta publiksiffrorna sedan starten 1971. Mycket kanske beroende på ändring av spellokal. Det gamla Schackhuset var inte idealiskt. Publiken brukade riva ner elementen när de klättrade omkring efter väggarna i de smala lokalerna för att se något i tidsnöden. Men säga vad man vill om de publikovänliga lokalerna på f.d. Schackhuset, publiken hittade dit i alla fall. Sedan ett halvår tillbaka har Stockholms SF förvisats till Medborgarhuset av Stockholms kommuns fritidsförvaltning. Där hyrs ett antal smårum i en korridor från tävlingstillfälle till tävlingstillfälle. Deltagarna i årets Rilton Cup tyckte givetvis ej om att delas upp i små rum med ett par partier i varje. De fick på så sätt ingen överblick över konkurrenterna. På nyårsdagen flyttade högsta gruppen över till den enda större salen som finns tillgänglig. Utrymmesmässigt var den bra, men mitt i ronden blev turneringsledningen tvungen att flytta tillbaka högsta gruppen till smårummen. Golvknarret var genom schackspelaröron fruktansvärt och klagomålen blev för många. Jag håller helt och hållet med. Det golvet är odugligt i schacksammanhang. Jag har länge pläderat för "riktia" lokaler för Rilton Cup. Annars är det risk att turneringen dör ut. Konkurrensen runt nyår är för stor.

Rilton Cup 1984-1985

Caspar Carleson S 6,5, Thomas Welin S 6,5, Lars-Åke Schneider S 6,5, Andrzej Adamski POL 6, Frank Behrhorst BRD 6, Jonny Hector S 6, Lars Degerman S 6, Ralf Åkeson S 5,5 Christer Bergström S 5,5, Christer Hartman S 5,5, Jan Johansson S 5,5, Johan Ingbrandt S 5,5, Helmut Reefschläger BRD 5, Peder Berkell S 5, Evzen Gonsior CS 5, Harald Bletz BRD 5, Pavel Lacko S 5, Per Larsson S 5 etc.

*

Tyske junioren Oliver Bewersdorff vann B-gruppen (84 deltagare) på 8/9 före Thore Ångqvist, Rockaden 7,5 och Stafan Sandén, Passanten 7 poäng. Peter Lindblom, Hallunda, var ensam fyra på 6½. Bland 6-poängarna (5-15 plats) hittar vi tävlingens enda dam, Regina Grünberg (Elo 1870) och fjolårssegraren Romuald Grzelak, Polen.

Efterlyses: svenskt bidrag till sovjetisk schackencyklopedi

Sveriges Schackförbund har erhållit brev från I. Romanov, Moskva, som önskar hjälp att sammanställa svenska uppgifter till den sovjetiska "Schackencyklopedi" som skall utges med Karpov som huvudredaktör. Av brevet framgår att det blir ett omfattande arbete att skaffa fram de önskade uppgifterna, intresserade ombeds vända sig till SSF:s kansli beträffande såväl Romanovs brev som preciserade frågeformulär från Averbach och Karpov.

Tidskrift för Schacks stödprenumeranter

Tillägg per 12/2

Sven-Olof Andersson, Östersund, Lennart Larsson, Lerum, Torsten Hultqvist, Timrå.

Hjärtligt Tack!

TfS-kommittén

Fel fototext

I TfS/1 blev det tyvärr fel text under fotot på sid 29, vad vi såg var Hakon Persson, toppspelare i Markaryds SK och dessutom tävlingsledare i årets öppna SM i Markaryd. Texten Foto: Pelle Lindgren, Örebro-Kuriren, hör samman med fotot på Einar Pettersson, sid 41.

*

Schackresa till Pula-festivalen i Jugoslavien 18 — 26 maj -85

Sveriges Schackförbund medarrangerar en flygresa till lag-schackfestivalen i Pula i nordvästra Jugoslavien 18-26 maj 1985.

Herrar: 4-mannalag + 2 reserver + valfritt antal medföljare.

Damer: 2-mannalag + 1 reserv + valfritt antal medföljare.

Deltagande lag indelas i grupper efter spelstyrka, ange rating.

Tävlingsform: 5 ronder schweizer, jugoslavisk variant, 40 drag/2 timmar, därefter slut på 15 minuter. Speldagar är 20-25 maj (en fridag). Varje lag måste medföra 3 kompletta spel och schackklockor. Startavgift ca. 80:- SEK per lag.

Flyg från Köpenhamn med Continentresor **lördagen den 18 maj 1985 kl. 17.00** med ankomst Pula kl. 22.30 (buss från Ljubljana kl. 19.30).

Retur söndagen den 26 maj kl. 07.00 från Pula med buss till Zagreb och flyg därifrån kl. 11.15 med **ankomst Köpenhamn kl. 13.10.**

Pris: 2 550:- SEK per person i dubbelrum. I priset ingår flyg t.o.r. Köpenhamn, busstransfer, turistskatt **och helpension.** (Tillkommer anslutningsflyg från Stockholm: 180:- SEK).

Mellan 5 och 10 svenska lag brukar delta, i år satsar vi på ett helnordiskt deltagande, varför denna inbjudan går till övriga nordiska länder. (Obs! att vi kan bilda lag av individuella anmälningar!)

Anmälan senast 1/4 1985 till Sveriges Schackförbund, Brännkyrkagatan 71, 117 23 Stockholm, tel. 08-58 29 90. Insätt samtidigt 2 550:- på SSF:s postgirokonto 65 22-7.

Detaljerade upplysningar: förbundssekreterare Rainer Mathiesen 08-58 29 90 eller Pavle Baic 0470-234 14.

Björn Widén

Tjeck vann i Hallsberg

Hallsbergsturneringen firade 20-årsjubileum med rekordstort startfält: 42 deltagare från 21 nationer! De utländska gästerna dominerade stort och segrade gjorde 19-årige Pavel David från Tjeckoslovakien. Femma och bäste svensk blev 17-årige stockholmaren Jörgen Magnusson. Och fråga är om inte han var den som imponerade allra mest.

Jörgen är nämligen blind sedan tre års ålder. Veckan före jul vann han junior-VM för synskadade i Stockholm, men till Hallsberg kom han helt oförberedd. Han blev inkallad som reserv när första ronden redan hade startat. En oanmäld fransman dök då plötsligt och överraskande upp på hotell Stinsen och arrangörerna ville förstås ha ett startfält med jämna par.

Jörgen var sjätte lägst rankad i 42-mannafältet. Men han blev den ende svensken som ständigt återfanns i den absoluta toppstriden. Han blev dessutom ensam om att besegra slutsegraren Pavel David. I trängseln runt spelborden eskorterades han smidigt av flickvännen Anna Olsén. Och inför varje ny rond hördes han muttra:

— Hoppas jag får möta en utlänning. Dom vet inte hur dålig jag är...

Förhandsfavorit var högst rankade (2400) Robert Kuczynski från Polen. Men han förlorade i första ronden onödigt och slarvigt på tid i 40:e draget mot finnen Heikki Salo. Först inför sista ronden fick polacken något så när tätkontakt, men då råkade han ut för Jörgen Magnusson och rasade tillbaka till en ganska blygsam placering.

16-årige jugoslaven Zlatko Ilinćić inledde med fem vinster och ledde två ronder från mål med hela 1,5 poäng. Hans seger tycktes redan klar, då han i åttonde ronden mötte Lars Schandorff från Danmark. Dansken vann och återställde spänningen i tätstriden.

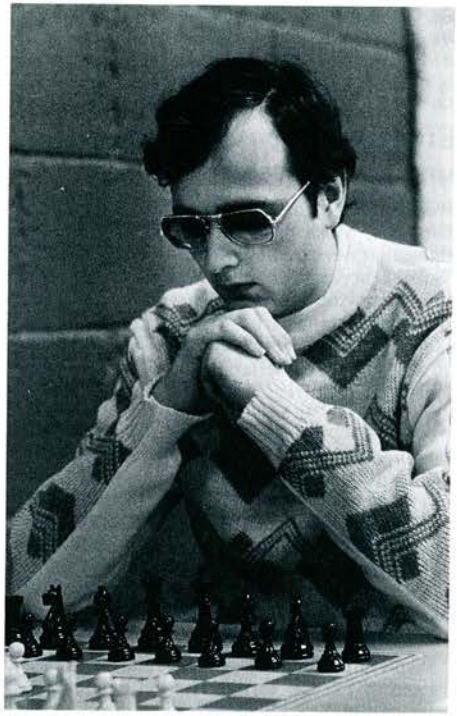
Stackars Zlatko förlorade också i sista ronden, nu mot tjecken Pavel David. Det var andra gången på kort tid som jugoslaven lät en till synes säker turneringsseger glida sig ur händerna. Förra gången hände det på hemmaplan. Han räddade dock andraplatsen före dansken, som spelade slutrondens längsta parti, men fick nöja sig med remi mot blivande fyran Oliver Schülte från Västtyskland.

Vid avskedsbanketten hyllades Arne Nyberg, Hallsbergsturneringens initativtagare och primus motor. Och med anledning av 20-årsjubileet fanns flera prominenta gäster inbjudna. Där sågs bl a segrarna både i den första och den 10:e turneringen — Jonny Ivarsson respektive Matti Svenn — samt GM Erik Lundin.

Förbundsordföranden Christer Wänéus sa i sitt tal vid prisutdelningen att det var synd att 80-årige Lundin aldrig fått chansen att starta i Hallsberg:

— Men det hade varit en fysisk omöjlighet. För när Lundin lämnade juniorstadiet, så var inte Arne Nyberg född än...

Hallsbergsturneringen 84-85: 1. Pavel David, Tjeckoslovakien 7 p; 2. Zlatko Ilinćić, Jugoslavien 6,5 (45); 3. Lars Schandorff, Danmark 6,5 (44); 4. Oliver Schülte, Västtyskland 6,5 (43); 5. Jörgen Magnusson, Stockholm 6 (43,5); 6. Claude Landenbergue, Schweiz 6 (41,5); 7. Carl-Fredrik Johansson, Stockholm 6 (36,5); 8. Marcel Piket, Holland 5,5 (46); 9. Robert Åström, Luleå 5,5 (39); 10. Fredrik Gustafsson, Eksjö 5,5 (38); 11. Douglas Griffin, Skottland 5,5 (36); 12. Stuart Conquest, England 5 (46,5); 13. Rikard Winsnes, Göteborg 5 (41); 14. Peter Bjarnehag, Solna 5 (40,5); 15. Malte Burwick, Kramfors 5 (40); 16. Stefan Marklund, Hallsberg 5 (39,5); 17. Heikki Salo, Finland 5 (39,5); 18. Robert Kuczynski, Polen 5 (39); 19. Jona Kosahvili, Israel 4,4 (41); 20. Niclas Ottenklev, Norrköping 4,5 (39); 21. Robert Zysk, Västtyskland 4,5 (38); 22. Harald Herndl, Österrike 4,5 (35,5); 23. Slavko Cićak, Stockholm 4,5 (32,5); 24. Göran Åström, Stocksund 4,5 (32,5); 25. Kjell Jansson, Linde 4 (29,5); 26. Per Thorén, Norrköping 4 (38); 27. Frode Ludvigsen, Norge 4 (37); 28. Ari Ziegler, Göteborg 4 (29,5); 29. Edward Grant, Irland 4 (29); 30. Claes-Göran Olausson, Göteborg 3,5 (38); 31. Pierre Dezan, Frankrike 3,5 (34,5); 32-33. Paul O'Neill, Wales och Ove Nilsson, Lund 3,5 (34); 34. Anders Östlund, Umeå 3,5 (33,5); 35. Bengt Eriksson, Karlstad 3,5 (32); 36. Hans Jonsson, Norrköping 3,5 (28,5); 37. David Olafsson, Island 3 (31,5); 38. Jorge Cruz, Portugal 3 (29,5); 39. Krister Jönsson, Örebro 3 (29,5); 40. Patrik Rundqvist, Linde 2,5 (34,5); 41. Jean-Luc Flouhr, Belgien 2,5 (33,5); 42. Luca Sergio, Italien 2,5 (31,5).

Pavel David, Tjeckoslovakien, etta i Hallsberg. Foto: Lars Wretling, Örebro-Kuriren.

*

Sista kvällens blixtturnering samlade nära 50-talet deltagare och samtliga A-finalister var nuvarande eller f d deltagare i Hallsbergs internationella juniorturnering. Resultat för de bästa i blixten:

A-finalen: 1. Lars Schandorff, Danmark 10 poäng, 2. Robert Zysk, Västtyskland 10, 3-4. Claude Landenbergue, Schweiz och Robert Kuczynski, Polen 9,5, 5-7. Rikard Winsnes, Göteborg, Stefan Marklund, Hallsberg och Curt Gruvaeus, Örebro 9. **B-finalen:** 1. Erik Lundin, Stockholm 12,5. **C-finalen:** 1. Jorge Cruz, Portugal 9,5.

VM-kval

Subzonturneringen i Gausdal 6-17/1 1985

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	IM	Simen Agdestein, Norge	2500	—	1	0	1	0	0	1	1	1	½	1	1	7½
2.	IM	Margeir Petursson, Island	2535	0	—	1	½	½	½	½	1	½	1	1	1	7½
3.	GM	Bent Larsen, Danmark	2520	1	0	—	½	½	1	0	½	1	1	½	1	7
4.	IM	Johann Hjartarson, Island	2530	0	½	½	—	½	1	1	½	0	½	1	1	6½
5.	IM	Helgi Olafsson, Island	2515	1	½	½	—	½	½	½	½	0	1	½	½	6
6.	FM	Berge Østenstad, Norge	2330	1	½	0	0	½	—	1	0	½	1	½	1	6
7.	IM	Curt Hansen, Danmark	2505	0	½	1	0	½	0	—	1	1	½	½	1	6
8.	IM	Harry Schüssler, Sverige	2455	0	0	½	½	½	1	0	—	½	½	1	1	5½
9.	IM	Thomas Ernst, Sverige	2450	0	½	0	1	1	½	0	½	—	0	½	1	5
10.	IM	Jouni Yrjölä, Finland	2500	½	0	0	½	0	0	½	½	1	—	½	1	4½
11.	GM	Heiki Westerinen, Finland	2420	0	0	½	0	½	½	½	0	½	½	—	1	4
12.	FM	Ole Chr. Moen, Norge	2325	0	0	0	0	½	0	0	0	0	0	0	—	½

Som led i VM-kvalet inför nästa VM-match har spelats subzonturnering B, den nordiska kvalturneringen. Direktkvalificerad för vidare interzonspel var endast turneringssegraren medan det för tvåan väntade särspel om plats i kommande interzonturnering.

Från Sverige hade ursprungligen anmälts Lars Karlsson och Tom Wedberg men efter återbud ersattes dessa av Harry Schüssler och Thomas Ernst. Svenskarna inledde starkt och låg i toppen efter 7 ronder och efter 8 ronder delade Schüssler ledningen med Larsen och Östenstad. Ernst började nu tappa men Schüssler hängde med i täten och låg inför tionde ronden endast en halv poäng efter ledande Simen Agdestein och Bent Larsen. Men efter förlust mot Margeir Petursson var svensken borta från tätstriden.

Bent Larsen, som nu måste ställa upp i en zonturnering för första gången på 20 år, fick en miserabel start med förluster mot Petursson och Curt Hansen. Larsen avancerade dock därefter stadigt i tabellen och slutade endast en halvpoäng från möjligheten till fortsatt VM-kval.

*

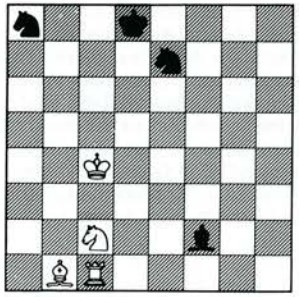
Norges stora schacklöfte, blott 17-årige Simen Agdestein, vann även det omedelbart efter turneringen anordnade särspelet i Reykjavik mot Petursson med 2½-½ och lär bli interzonturneringens yngste deltagare.

STUDIER

Originalbidrag och lösningar
till A. Hildebrand, Box 323
S-751 05 Uppsala 1P, Sverige

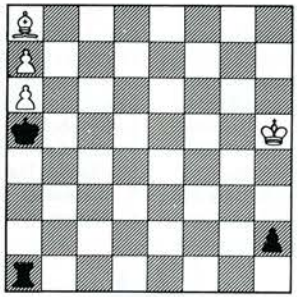
Dr Jindřich Fritz (1912 — 1984)

2416 J. Fritz
1 Pr. Ceskosl. Sach 1955

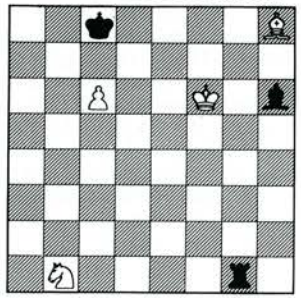
Vinst

2417 J. Fritz
1 Pr. Svobodne Slovo 1961

Vinst

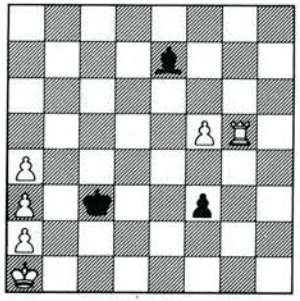
2418 J. Fritz
5-6 Pr. A.D. Petrof Memorial

Remi

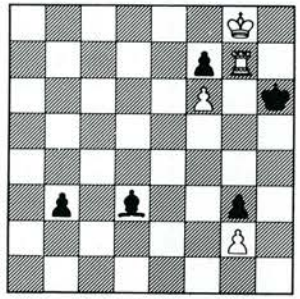
Torn mot löpare

2419 A. Åkerblom
TfS 1961

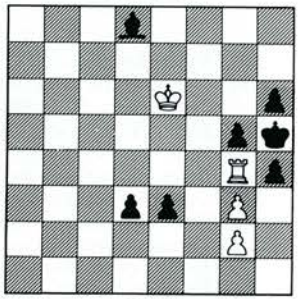
Vinst

2420 H. Holm
TfS 1918

Remi

2421 A. Ericsson
TfS 1970

Vinst

En studiekomponist av format

JINDŘICH FRITZ var en av de mest framstående studieförfattarna i Tjeckoslovakien — ett land som frambragt sådana storheter på studieområdet som Réti, Duras, Prokop, Prokes, Pachman m.fl. Bifogar man till dessa Dorasil, Košek, Dedrle, Moravec, Mandler, E. och F. Richter, Vančura, Louma, Hašek, Havel, Šulc, Soukop-Bardon, Pospisil och den nu allt framgångsrikare Matouš, så inser man lätt, att Tjeckoslovakien jämte Ryssland är studiekonstens förlovade land.

Dr Jindřich Fritz — i det civila statstjänsteman — fick för bara några år sedan FIDE:s titel "stormästare i komposition" som andre man i Tjeckoslovakien efter V. Pachman. Den senare erhöll dock sin titel för både problem- och studier, medan JF erövrade sin nästan helt tack vare sina studier.

Fritz' studier utmärker sig för stor elegans. Estet som han var, ställde JF stora krav på sina alster, som i regel bygger på poängrika kombinationer gestaltade, tack vare hans höga teknik, i utsökt form. En stor del av hans verk utgörs f ö av miniatyrer. Han började med studiekompositionen 1930 och har sedan dess publicerat nästan 500 studier. Dr. Fritz var också aktiv in i det sista. Därom vittnar bl a hans originalbidrag till vår studieavdelning hösten 1984, som anlände blott några veckor före hans bortgång.

Han var även en uppskattad domare och har bl a dömt TfS' studieturneringar. JF är också författare till flera utmärkta studieböcker; "Moderni šachová studie" (1951), "Sachová studie" (1954) coh "Wybrané šachové problémy" (1979). De två första är studieantalogier och den senare en samling av hans egna problem (50) och studier (252).

Vi återger här lösningarna till hans trio 2416-2418.

2416: 1. Tf1 La7! (1. — Sb6† 2. Kb5) 2. Tf8† Kc7 3. T×a8 Sc8! (hotar Sb6† och Kb7) 4. Kb3! Kb7 5. Kb4! K×a8 6. Le4† Kb8 7. Sa6X.

2417: En av JF:s klassiker! 1. Lh1! T×h1 2. a8D Td1! (Vit ser ut att förlora, men...) 3. Dh1! T×h1 4. a7 och vinner. Kort men gott!

2418: 1. Sa3! (Den tematiska förförelsen lyder: 1. Sc3? Tg8 2. Sb5 (e4) Lf8!, men inte 2. — T×h8?!, som efter 3. Sd6† utmynnar i författarens lösning) 1. — Tg8 2. Sc4 T×h8 (2. — Lf8 för till variant B) 3. Sd6† Kc7 4. Sf7 Th7 5. Kg6 Tg7† 6. Kf6 Th7 7. Kg6 = . Eller B) 1. — Lf8 2. Sc4 Tg8 3. Se5 T×h8 4. Sg6 Tg8 5. Kf7 Tg7† 6. Kf6 Tg8 7. Kf7 = . Om i variant A:4. — Tf8, så 5. Ke7 Lg7 6. Sg5 K×c6 7. Se6 Tg8 8. Kf7 = . Eller i variant B: 4. — Th6, så 5. Kg5 Lg7 6. Se7† Kc7 7. Sf5 Th7 8. Kg6 =). Springarens och kungens växelvisa angrepp på det svarta tornet framställs här i två symmetriska ekovarianter. En studie av mycket modernt snitt!

"DE STRIJD TUSSEN LOPER EN TOREN"

Alltså "striden mellan löpare och torn" heter en ganska nyutkommen studiesamling av F.A. Spinhoven och F.S. Bondarenko, Venlo 1983. Verket omfattar studier — i allt 350 stycken samt 35 praktiska slutspel ur turneringspraktiken.

Boken är ganska unik inom specialgebitet: vitt T med eller utan bönder mot svart L med eller utan bönder. Genom sina många exempel ger författarna en fyllig bild över tematiken bakom detta material. Det är visserligen synd att man inte fick med det tangerande materialet, dvs. vL och sT i kamp mot varandra, men då skulle verket kanske blivit alltför omfångsrikt och dyrt. Bland de belysande exemplen återfinns även en rad svenska alster av Åkerblom, Ericsson, Holm samt skrivaren av dessa rader. Boken som är tryckt på fint papper och med klar text och do diagram (något som man inte är bortskämd med i t ex ryska studieböcker) är inbunden. Den betingar ett pris av ca 100 kr.

Jag tror att många kan ha glädje av att studera verket både med tanke på studiernas konstnärliga värde och de praktiska slutspelen där många studieidéer går igen.

Ett ganska roligt exempel är en ställning ur partiet Szabo-Botvinnik, Budapest, som exakt upprepar en studie av Ecrole del Rio från 1750. Trots att denna berömda studie klart bevisat att vit inte kan vinna, fortsatte Szabo kampen i 20 drag, dock givetvis utan att kunna lura världsmästaren (som f ö är mycket bevandrad i studievärlden).

Vi återger här tre svenska studier varav blott den första är helt korrekt. I Holms studie har författarna hittat en intressant och hittills okänd dual som spolierar författarens intention. Även i Ericssons studie, som bl a återfinns i monografin "Axel Ericssons studier", påpekar författarna intressanta saker. (Vi hänvisar till lösningarna.) En studie som emellertid inte borde vara med i boken är A. Hildebrands: Kd8 Te2 Ba7, b6 — Kb7 Ld4 Bb2, b5, c4, d7, e6, e7. Remi "Schachmaty v SSSR" 1962: 1. a8D† K×a8 2. Kc7! L×b6† 3. K×b6 b1D 4. Tg2! Dh7 5. Kc7! Db1 6. Kb6 Dh7 — positionell remi. Här är det ju inte alls fråga om en kamp mellan T och L (som det kan verka av diagramställningen) utan mellan T och D.

Ett värdefullt tillägg till boken utgörs av en lista med påpekanden av en lång rad defekter och kompletteringar i lösningsförloppet av i boken återgivna studier. Många kända alster får därmed skatta åt förgängelsen!

2419: 1. f6! (1. Tg1? Kc2! eller 1. Tg4? Ld6! sv. vinner) L×f6 2. Tf5 Ld4 3. Kb1! f2 4. Kc1 Kd3 5. Kd1 Ke3 6. a5 Lc5 7. a6 och vinner.

2420: 1. Kh8? b2 2. Th7† Kg5! med vinst. Därför **1. T×f7! Lc4** (På 1. — b2 följer 2. Tb7 b1D 3. T×b1 L×b1 4. f7 La2 5. Kh8 L×f7 patt) **2. Kh8 Kg6** (2. — Ld5 3. Tb7 Kg6 4. f7 L×f7 5. T×b3 L×b3 patt.) **3. Tf8! Lf7 4. Tg8† L×g8 5. f7! K-eller L×f7** patt. Detta är förf. lösning, men även **3. Tg7†** för till remi: K×f6 4. Tg4! Ld5 (4. — b2? 5. Tg6† Kf5? 6. Tb6 vinner osv.) 5. Tb4 och den svarta K kommer ej över 4:e raden: 5. — Ke5 6. Kg7 Kd6 7. Kf6 Kc5 8. T×b3 L×b3 9. Ke5 följt av Kf4 och K×g3 remi.

2421: Lars Falk har på sin tid påpekat att denna studie är i grunden felaktig. Förf. lösning löd: 1. Kf5! h×g3 2. T×g3 g4 3. T×e3 d2 4. Td3 Lg5 5. g3 Le3 6. Td5 (6. Td6? Ld4! 7. T×d4 d1D 8. T×d1 och svart är patt) 6. — Lg5 7. Td4 Le3 8. T×g4 Lg5 9. Th4† L×h4 10. g4! Bokens författare påpekar att svart efter 4. — Lc7! 5. T×d2 Kh4 6. Td3 h5 7. Kg6 Lf4 8. Td5 Kg3 9. K×h5 K×g2 10. K×g4 Le3 håller remi. Samtidigt fastslår de att studien är korrekt efter 3. T×g4! (i st. f. 3. T×e3?) d2 4. Td4 e2 5. g3 d/e1D 6. Th4† L×h4 7. g4X eller 4. — Lc7/Lh4 5. g3 L×g3 6. T×g3 Kh4 7. T×e3 och vinner. Det hela bör dock ytterligare fingranskas!

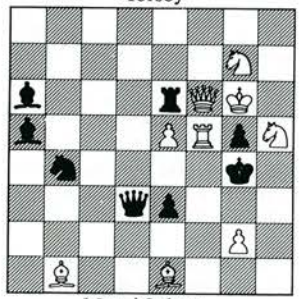
*

??? PROBLEM

Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, Pl 6292,
S-443 00 Lerum

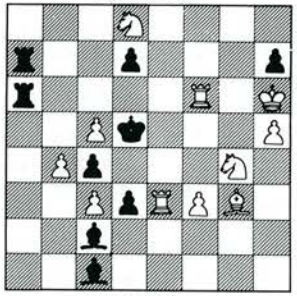
14 problem tillägnade Herbert Hultberg, 75 år.

14554. Gustav Jönsson,
Torsby

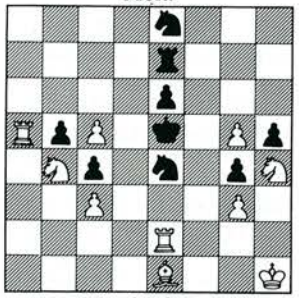
Matt i 2 drag.
b) La5 bytes mot sv.T.

14555. Rudolf Forsberg,
Stockholm

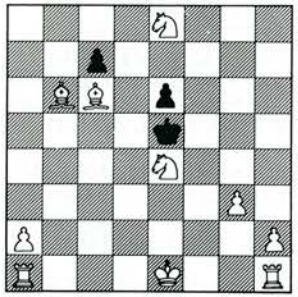
Matt i 2 drag.

14556. Bengt Ingre,
Mora

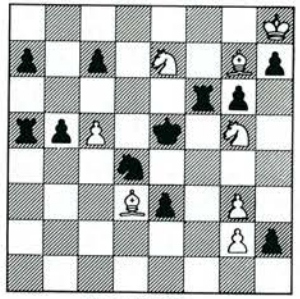
Matt i 3 drag.

14557. Curt Stockman,
Täby

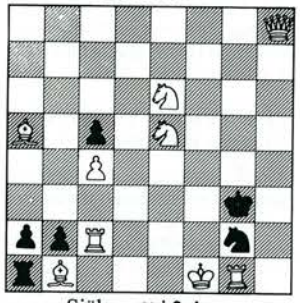
Matt i 3 drag.

14558. Hilding Fröberg,
Handen

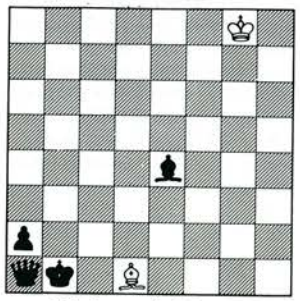
Matt i 3 drag.

14559. Allan Werle,
Stockholm

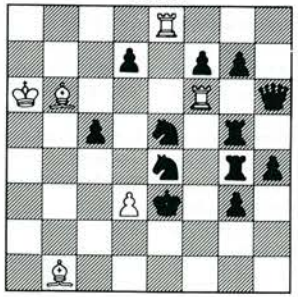
Självmatt i 2 drag.

14560. Christer Jonsson,
Skärholmen

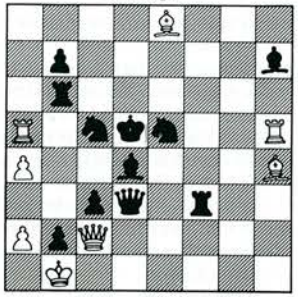
Hjälpmatt i 6 drag.

14561. Manne Persson,
Mora

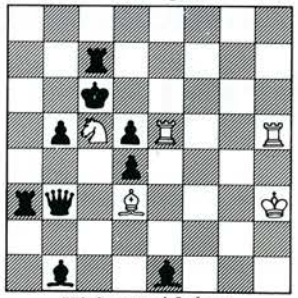
Hjälpmatt i 2 drag.
b)Lb1 på d1.

14562. Erik Svedberg,
Gnarp

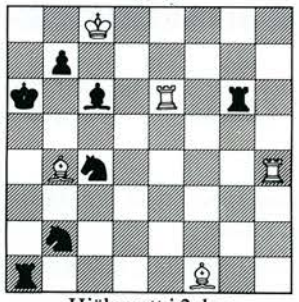
Hjälpmatt i 2 drag.
2 lösningar.

14563. Bo Lindgren,
Lidingö

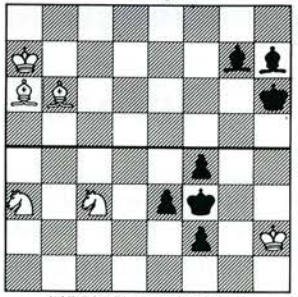
Hjälpmatt i 2 drag.
b) Db3 på c3.

14564. Alexander Hildebrand,
Morgongåva

Hjälpmatt i 2 drag.
b) Lc6 och Sb2 byter plats.

14565. Jan Knöppel,
Lidingö.

14566. Carl-Erik Lind,
Solna

14567: Lennart Larsson, Lerum. Vit: Kf8 Th6 Lg7 Sc8 Ba4 a7 b4 d2 e6. Svart: Ka8 Tc1 Lb1 Bc2 c4 d3 e4 e7 f4 g4 h4. Matt i 4 drag.

Lösningstävlingen. Spaltens samtliga uppgifter ingå i halvårstävlingarna. Minst sju rätt lösta problem berättigar till deltagande i utlottning av två bokpris. Lösningar gärna senast 1 maj till Lennart Larsson, Pl 6292, S-443 00 Lerum.

Till problemen. I självmatt börjar vit och tvingar svart att sätta matt. I hjälpmatt börjar svart och hjälper vit att sätta matt. Vid lösningarna till 14565 och 66 får hela brädet användas.

Bokprisen i TfS 7 går till Erik Svedberg, Gnarp och Kjell Bondesson, Jämjöslätt.

14565:a) Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 2 drag. b) Vit börjar och hjälper svart att göra matt i 2 drag.

14566. Hjälpmatt i 2 drag. b) Kh2 på h4.

Problemturnering. Dante H. Rizzetti (1913-84)-minnesturnering för tvådragare. Högst tre problem från resp. författare. Bokpriser Domare F. Salazar. Sändningar före 16/8 1985 till Jorge M. Kapros, Casilla de Correo Nr. 31, 1684 El Palomar (B.A.) Argentina.

Västsveriges schackförlag

Lärobok i schack. Nytryck av 4:e uppl. G. & L. Collijn, ... 135:-
Batsford
An Opening Repertoire for White, (Keene) 95:-
An Opening Repertoire for the Attacking Players, (Keene) 95:-
From Beginner to expert in 40 lessons, (Kostyev) 90:-
The Chess Computer Handbook, (Levy) 85:-
Romantic Chess Openings, (Zagorovsky) 95:-
French Defence Tarrasch Variation, (Keene m fl) 105:-
The Anti-Sicilian Lb5 (†), (Razuvayev m fl) 105:-
Beating the Sicilian, (Nunn) 90:-
Practical Chess Endings, (Keres) 95:-

Moms ingår — porto tillkommer

Göteborgsvägen 20, 461 53 Trollhättan
tfn 0520-704 55
Postgiro 37 56 15-2 **Bankgiro 889-0808**

Ännu en stor schackdatornyhet:

Turbostar från SciSys™

"Spelstyrkan fullt jämförbar med Super Constellation och priset än attraktivare — Kr 3 150:- inkl adaptor".

Begär specialdokumentation om denna och andra schackdatorer.

MT Mästarting AB

Postadress: Box 6002, 172 06 Sundbyberg
Besöksadress: Skogsbacken 27
Telefon 08/733 96 50, 733 96 51.

ALLT I SCHACK

Svenska schackböcker

Horwitz: Första boken om schack ..	75:—
Schuster: Spelöppningar i schack ...	75:—
Wade, m.fl. Schack-taktik	75:—
Schuster: Slutspel i schack	75:—
Tritchard: Den unge schackspelaren, ...REA	75:—
Schuster: Schack-Lexikon ....REA	30:—
Botvinnik: Botvinnik om schack ...	80:—
Keene: Schack på högsta nivå	85:—
Kotov: Spela som en stormästare ...	120:—
Sköld: Schack-Pärlor	60:—

Ovanstående böcker äro inbundna.

Lundin: Erik Lundin spelar upp sina Schackminnen, 1924-1979	60:—
Westberg: 3:dje Schackboken, (Slutspel) .....REA	20:—
Westberg: 125 andra spelöppningsfällor,.....REA	20:—
Gannholm: Gannholms Special	25:—
Ridala: Keres vinner	25:—
Hildebrand: V.M. i schack 1960 Thal — Botvinnik	15:—

Moms ingår. Porto tillkommer

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG
Brännkyrkogatan 71, 117 23 Stockholm
Tel: 08/69 42 37 — Postgiro 55 08 86-6

Antikvarisk litteratur till NORDISKA samlare!

Vi har ett stort assortiment äldre svenska schackböcker och tidskrifter och vi har goda möjligheter att sälja dessa till Tyskland, Schweiz och USA, där det finns många samlare. Ändå tycker vi att vi bör prioritera **svenska** och även **nordiska samlare.**

Som regel har svenska och även andra nordiska schacktitlar små upplagor som snabbt försvinner. Flödet till utlandet är stort, samtidigt som t ex våra egna schackbibliotek är väldigt illa tillgodosedda. Dessutom gynnas försäljningen till utlandet i och med att den är momsfri.

Vi har nu sammanställt en speciallista på mestadels svensk, men delvis även nordisk schacklitteratur, med rabatterade priser avsedda för samlare men även klubb- och andra bibliotek.

PASS PÅ och rekvirera vår lista, som bjuder på ett stort urval förstaupplagor, rariteter, för länge sedan utgångna årg. av TfS, Schackvärlden, Schackspelaren (vem minns den f.ö.?) etc. Även klubb- och jubileumsutgåvor m m. Men **det brådskar,** ty vi har ofta bara ett exemplar av mera sällsynta objekt.

SCHACKBULLETINENS FÖRLAG
Box 323, S-751 05 Uppsala 1P

!! = EXCELLENT MOVE

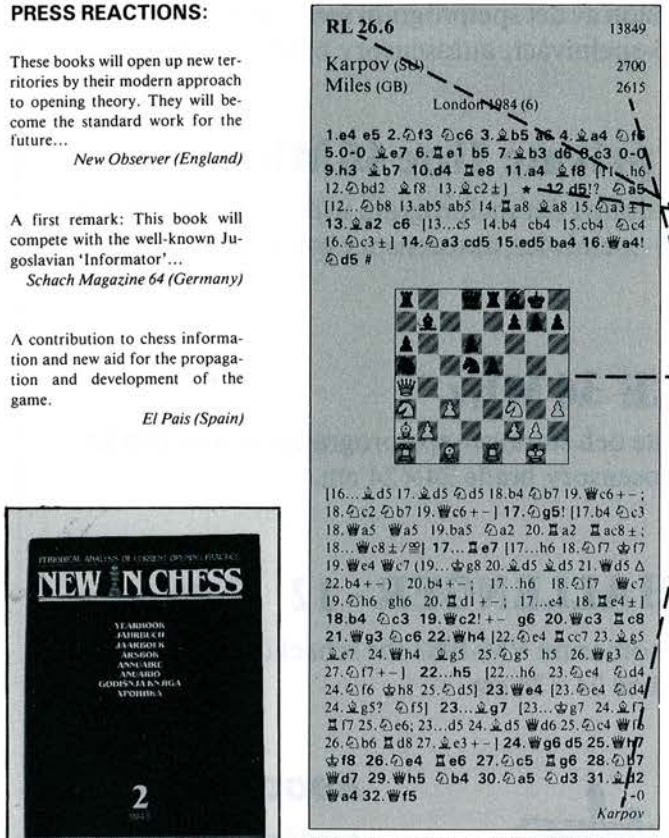
The second volume of Elsevier's NEW IN CHESS Yearbook series has now appeared. This volume equals if not surpasses the quality of the first volume, which was received enthusiastically by the public and press.

PRESS REACTIONS:

These books will open up new territories by their modern approach to opening theory. They will become the standard work for the future...
New Observer (England)

A first remark: This book will compete with the well-known Jugoslavian 'Informator'...
Schach Magazine 64 (Germany)

A contribution to chess information and new aid for the propagation and development of the game.
El Pais (Spain)

From New in Chess Yearbook 1984A, page 199

VERY RELIABLE AND USEFUL INFORMATION SOURCE:

- Two volumes per year.
- Each Yearbook contains 850 actual, annotated games and 350 games without commentary.
- In each game an ★ indicates where the classification position is reached. This classification now contains about 8,200 unique positions.
- The Elo rating at the time the game was played is reported.
- The NIC database program eliminates illegal moves and generates diagrams of any position desired.
- **EXCLUSIVE ANNOTATIONS BY TOP PLAYERS: Karpov, Kasparov, Timman, Korchnoi, Polugaevsky, Ljubojevic, Hübner, Hort, Beliavsky, Ftacnik, Adorjan, Nunn, Miles, Chandler, Spraggett, Van der Wiel, Romanishin, Dzindzichashvili, Velimirovic, Gurevich, Georgadze, Henley, Wedberg, Schüssler, Bellon, Tisdall and many others.**

Edited by Gena Sosonko and Paul van der Sterren.

NEW IN CHESS Yearbook volume 1 1984A
bound, 504 pages, 775 games with annotations, 275 without; period covered January 1983 - April 1984
ISBN 90 100 5408 X

NEW IN CHESS Yearbook volume 2 1984B
bound, 512 pages, 850 games with annotations, 350 without; period covered May 1984 - December 1984
ISBN 90 100 5527 2

OBTAINABLE FROM:
Skånes Schackförlag —Malmö
and Bookshops

NEW IN CHESS: CHESS DATABASE/ INFORMATION SYSTEM

Elsevier maintains a quickly growing chess database. In the database 5,000 games (2,500 with annotations) are faultlessly stored annually. These data form the basis for a complete chess information system. This system now consists of 3 publications: the NEW IN CHESS Yearbook series (2 per year), the NEW IN CHESS Magazine (12 per year) and the NEW IN CHESS Keybook (actual openings encyclopedia).

NYHETER 1985

ELIT A/S world champion 3.6 Mhz

En förbättrad version av det spelprogram som vann VM-1983 för schackdatorer. 15-spelnivåer, autosensory bräde 36×36 cm.

ELIT A/S private line 4.6 Mhz

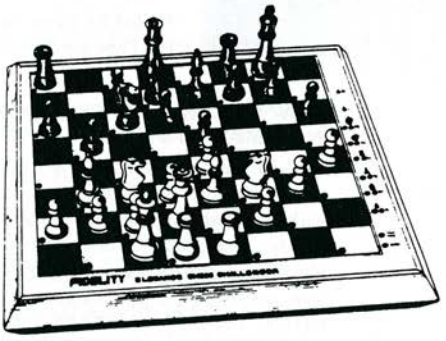
En förbättrad version av det spelprogram som vann VM-1983 för schackdatorer. 15-spelnivåer, autosensory bräde 40×40 cm med datorn separat.

ELEGANCE 3.6 Mhz

Det absolut senaste och starkaste spelprogrammet från Fidelity. 12-spelnivåer autosensory bräde 24×24 cm.

CHESS CHALLENGER - 12 3.0 Mhz

Det spelprogram som vann VM-1983 för schackdatorer. 12-spelnivåer sensory bräde 24×24 cm.

EBOCO AB

Linnégatan 41
114 58 Stockholm
Tel: 08-61 30 99

Dataschack
Torsten Lind
Schackspelets Hus
Haga Kyrkogata 3
411 23 Göteborg
tel. 031/13 05 60

Västergötlands Tryckeri AB, Skara 1985

ISSN 0040-6848